

RUDAR

Celje - skladišče

D-Per

65/1988

5000013542,3

COBISS

OSREDNJA KNJ. CELJE

GLASILO KOLEKTIVA RUDARSKO-ELEKTROENERGETSKEGA KOMBINATA
FRANC LESKOŠEK-LUKA, TITOVO VELENJE

LETO XXII

ČETRTEK, 30. JUNIJ 1988

ŠTEVILKA 3

Za 3. julij, dan rudarjev - praznik našega kombinata

Rafko Berložnik, predsednik
poslovnega odbora kombinata:

Zopet smo sredi prireditev, ki dosežejo vrh 3. julija, na dan praznika delavcev našega kombinata - dan rudarjev.

To je dan, ko se srečamo delavci iz vseh delov naše sestavljene organizacije. To je dan, ko beseda v sproščnem ozračju steče nekako sama od sebe in se porodi marsikatero novo poznanstvo.

In čeprav ob takšnih priložnostih odpravimo vsakdanjost ob stran, se v pogovor nehote prikradejo besede o našem delu, težavah in uspehih.

Ko sem razmišljal, kaj naj napišem v tem uvodniku, sem preletel celo vrsto perečih vprašanj, ki so značilna za sedanje družbene in gospodarske razmere v naši širši in ožji družbenopolitični skupnosti in v našem kombinatu. Vpraševal sem se, ali naj pišem o našem zaostrenem gospodarskem položaju in njegovem vplivu na energetske in neenergetske delovne organizacije, ali naj spregovorim o ekologiji in prizadevanjih v zvezi z njo, ali raje prikažem prizadevanja v našem kombinatu v preteklih mesecih, ki so bila usmerjena k temu, da bi naše gospodarsko življenje potekalo čimbolj nemoteno.

Menim, da so ta vprašanja in še vrsta drugih silno pomembna, vendar jih v tem sestavku ne bom razčlenjeval. O njih je že tekla beseda v dnevnem časopisju in našem internem glasilu, obravnavamo pa jih tudi, in jih še bomo, v samoupravnih organih.

Sploh želim povedati tole!

Časi res niso rožnati in nekaj časa še ne bodo. S tem se moramo pač sprijazniti, vendar ne smemo dopustiti, da bi dogodki šli svojo pot, temveč moramo probleme spoznati in z vsemi silami in znanjem vplivati nanje. Ničesar razen težav namreč ne pride samo od sebe; vse si je treba pridobiti s svojim lastnim prizadevanjem. Da to znamo, da za to imamo notranjo moč, je delovni kolektiv našega kombinata, v katerem nas je zdaj vseh okrog 7 900, že dostikrat dokazal s požrtvovalnim delom in s strokovnimi ukrepi za izhod iz vsakovrstnih težav v proizvodnji in izven nje.

V težjih gospodarskih razmerah bo pač treba v razreševanje številnih vprašanj pospešeno

Naprej na drugi strani!

Vsem delavcem in upokojujencem SOZD REK Franc Leskošek Luka - Titovo Velenje, še posebej pa aktivnim in upokojenim rudarjem in delavcem, ki praznujejo delovne jubileje,

ob 3. juliju
iskreno čestitamo
in želimo mnogo sreče.

Družbenopolitične organizacije in samoupravni organi sestavljene organizacije

vključevati strokovno znanje in pri tem podpirati ustvarjalni nemir in hotenja ljudi.

Vsekakor bo še bolj treba uporabljati znanje strokovnjakov, ki jih tudi v našem kolektivu ni malo, saj 445 zaposlenih delavcev z višjo, visoko izobrazbo pa tudi še višjim izobrazbenim nivojem ni majhno število.

Zavedamo se, da je znanje moč. Zato imamo dokaj veliko tudi štipendistov, naših bodočih sodelavcev.

V šolah različnih usmeritev, smeri in stopenj imamo letos skupno 889 štipendistov in od tega 130 štipendistov na višjih in visokih šolah. To nas gotovo lahko ohrabljuje in nam vliva optimizem. Kajti rešitve problemov, pa naj bodo še tako težki, so odvisne od ljudi, njihovega znanja, hotenja in možnosti, ki jih imajo. Bolj pa, kot je kaj težko, bolj prihaja do izraza.

Že star kitajski pregovor namreč pravi: kar je težko, se hitro doseže; le tisto, kar je nemogoče, zahteva več časa.

A naj bo dovolj o problemih, saj so pred nami prazniki in praznovanje. Glede tega pa velja, da kdor zna dobro delati, zna tudi praznovati, kakor se spodobi.

V imenu poslovodnega odbora našega kombinata in svojem imenu vam čestitam za 3. julij in želim lepo vreme in prijetno praznovanje!

Franc Avberšek, predsednik poslovodnega odbora RLV:

Tovariši rudarji, delavci RLV
in drugih delov našega kombinata!

Pred nami je zopet naš stanovski praznik. To je dan, ko se spominjamo gladovne stavke v zasavskih revirjih, ki so jo pod vodstvom KP Slovenije od 2. do 5. julija 1934. leta organizirali rudarji. Družbeni položaj rudarjev je od takrat bistveno napredoval. In tudi njihove današnje težnje so usmerjene k nadaljnjemu napredku - pri varnosti pri delu in humanosti dela, pri tehnoloških postopkih pa tudi pri medsebojnih odnosih.

Če je imela do sedaj stalno prednost količina proizvodnje v RLV, ki so jo zahtevali njeni potrošniki, je sedaj, ko je RLV praktično dosegel količinski proizvodni vrh, postala naša glavna usmeritev: ohranjanje neopretrganosti proizvodnje 4,7 milijona ton premoga na leto v okviru 42 ur dela na teden in ob dvigovanju produktivnosti ter zmanjševanju stroškov poslovanja.

Stroški poslovanja, oziroma cena premoga, bodo pri tržnem gospodarstvu, za katerega smo se v naši družbi odločili, vedno bolj pomemben faktor. Še bo torej treba iskati in izrabljati neizkoriščene možnosti za cenejše poslovanje ter skrajno racionalno vlagati v izgradnjo novih objektov in naprav.

V zadnjih letih je RLV intenzivno vlagal v posodobitev oziroma mehaniziranje proizvodnje. In če hočemo, da bodo že izvršena vlaganja - pa tudi tista, ki so še v izvajanju - rentabilna, moramo

dosegati načrtovano proizvodnjo. Do sedaj realizirana vlaganja nam to sedaj omogočajo. Pravčasno pa bodo morale biti realizirane tudi druge načrtovane investicije za obdržanje kontinuitete naše proizvodnje in nadaljnje zmanjševanje števila in obsega težkih fizičnih del rudarjev in sploh povečevanje humanizacije in varnosti njihovega dela.

Naši cilji so dovolj jasni, naši poslovni rezultati pa prav gotovo niso odvisni samo od nas in našega dela. Boljše poslovne rezultate bomo lahko

da delim mnenje z vsemi rudarji in tudi drugimi delavci našega kombinata, če rečem, da moramo te probleme rešiti čimprej in ustvariti take razmere, da bo naš cilj: lepše in boljše življenje v zdravem okolju.

Medsebojna odvisnost problemov pri pridobivanju premoga oziroma električne energije in problemov v okolju, v katerem delamo in živimo, nas sili, da imamo vsi enako odgovoren odnos do teh problemov, in to povsod - pri našem vsakodnevnem delu, pri aktivnostih v družbenopolitičnih organizacijah in vseh drugih naših aktivnostih v družbenopolitični

Sprejeli so jih (pred tremi leti) - in spet jih bodo (nove) - v svoje vrste - rudarje mlade, čvrste...

dosegali le v razmerah, ki nam bodo omogočale tudi večje odločanje o rezultatih našega dela; to je odločanje, ki nam bo zagotovilo tudi jasnejši razvoj in ne samo končni letni izid poslovanja na "pozitivni ničli". Pogoj za naš jasnejši razvoj pa je le konkurenčna cena v naših jamah odkopanega premoga, predvsem pa čim prejšnja rešitev nastalih ekoloških problemov.

Dobra in čim prejšnja rešitev ekoloških problemov je še posebno pomembna, saj si bomo drugače sami odžagali vejo, na kateri sedimo. Prepričan sem,

skupnosti. Skratka, doseči moramo, da bo odnos vseh proizvajalcev in uporabnikov energije do energetike odprt ter zavezujoč.

Dosedanji rezultati našega dela kažejo, da cilji niso nedosegljivi. Rudnik lignita Velenje je svoje obveznosti do družbe vedno izpolnjeval, in prepričan sem, da jih bo tudi v bodoče. Upam pa, da bodo kljub nekoliko težji energetski situaciji tak odnos do družbenih obveznosti imeli tudi uporabniki energije.

Ob prazniku našega kolektiva 3. juliju,

RUDAR - INFORMATOR, glasilo kolektiva sestavljene organizacije REK Franc Leskošek-Luka, Titovo Velenje

Za izdajanje glasila skrbi uredniški odbor. Odbor sestavljata:

- delegacija samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij: Peter Rezman (RLV - J. mehanizacija) - namestnik Ivan Krejan (RLV - J. mehanizacija), Jože Kotnik (RLV - J. Pesje) - namestnik Polde Rober (RLV - J. Skale), TE Soštanj - Zinka Moškon (namestnik Stane Lipnik), ESO - Alojz Iršič (namestnica Nada Fedran), SIPAK - Tatjana Knez (namestnik Roman Rebernik), APS - Franc Krejnc (namestnik Rudi Janič), Tiskarna - Marija Boruta, Družbeni standard - Jože Mirtič (namestnica Dragica Pohar), Zavarovanje - Franc Špegel (namestnik Anton Krajnc), DSSS SOZD REK - Peter Klemenšek (namestnica Tanja Goljar);
- delegacija delavcev in njihovih stalnih sodelavcev pri glasilu: Konstantin Kuzmin (KPO SOZD REK - odgovorni urednik), Rafael Batič (DSSS SOZD REK - glavni in tehnični urednik), Diana Janežič (DSSS SOZD REK - novinarka reporterka) - nadomeščanje: Tatjana Hudomalj, Draga Lipuš (DSSS SOZD REK - novinarka lektorica), Vesna Šmergut (DSSS SOZD REK - tajnica in stavka glasila) - nadomeščanje: Eva Biškop, Irena Seme-Tirnančič (referentka za informiranje v TE Soštanj) ter predstavnik OK SZDL Velenje Ljubiša Savovič.

Predsednik uredniškega odbora: Jože Kotnik • Naslov uredništva: Titovo Velenje - Rudarska 6 (II. nadstropje, soba 23 - telefon 855 231, interno 260)

Tiska DO Tiskarna REK Franc Leskošek-Luka, Titovo Velenje (Titovo Velenje - Štrberkova 6, telefon 855 521, interno 301) • Glasilo prejema vsi člani kolektiva brezplačno • Izhaja po potrebi • Naklada 6 500 izvodov

dnevu rudarjev, iskreno čestitam vsem delavcem v kolektivu, še posebno pa rudarjem - z željo, da bi v kolektivu tako kot do sedaj tudi v bodoče vladali dobri medsebojni odnosi in medsebojno razumevanje, saj bodo le tako lahko rezultati našega skupnega dela kar najboljše, optimalni!

Srečno!

16. redna skupščina Društva energetikov Šoštanj

Člani Društva energetikov Šoštanj so se 14. aprila letos zbrali že na svoji po vrsti 16. redni skupščini. Na njenem dnevnem redu so bila poleg poročila predsednika izvršnega odbora društva Franca Rogana o delu društva v preteklem 4-letnem mandatnem obdobju še druga poročila, nato pa je prišla na vrsto razprava o poročilih in po njej razrešitev starega in izvolitev novega izvršnega odbora društva.

Društvo energetikov Šoštanj je bilo ustanovljeno 1. junija 1956. leta; to je takrat, ko sta začela obratovati bloka 1 in 2 TE Šoštanj. Torej so v pretekli mandatni dobi šoštanjski energetiki praznovali 30-letnico svojega društva; to so storili na svoji svečani seji.

Društvo šoštanjskih energetikov ima sedaj 272 članov in večina jih je delavcev TE Šoštanj; le 6 članov društva je iz Tovarne usnja Šoštanj.

Izobrazbena struktura društva:

- 36 % kvalificiranih delavcev,
- 40 % visoko kvalificiranih delavcev,
- 16 % članov s 4-letno srednjo šolo in
- 8 % članov z višjo in visoko šolo.

Po dejavnosti pa so člani društva večinoma pogonski delavci (kotlovski in turbinski strojniki) in delavci, zaposleni pri vzdrževanju TE Šoštanj.

V poročilu predsednika izvršnega odbora društva na tej skupščini je bilo poudarjeno, da se je društvo vseskozi zavedalo svojega poslanstva. Namreč, da je njegova prva, osnovna naloga priprava in izobraževanje mladih energetskih kadrov za redno delo ter dopolnilno izobraževanje in strokovno izpopolnjevanje pogonskih delavcev in vzdrževalnega osebja TE Šoštanj.

Dosedanje izobraževanje energetskih kadrov v okviru dejavnosti društva je potekalo predvsem tako, da je društvo organiziralo razna strokovna predavanja in tečaje. V zadnjem času pa si društvo prizadeva, da bi se s strokovno pomočjo TE Šoštanj in, seveda, s pooblastili Zveze društev energetikov SR Slovenije lotilo tudi vzgoje energetskih kadrov. Tako bi društvo v bodoče pripravljalo in izvajalo posebne tečaje in seminarje za pogonsko osebje termoenergetskih obratov; to je za kotlovske in turbinske strojnike, strežnike pri manjših napravah za ogrevanje, strežnike pri hladilnih napravah, na kompresorskih postajah itd.

Vse delo pri vzgoji in izobraževanju novih energetskih kadrov pa bi društvo opravljalo na osnovi "pravilnika o strokovni izobrazbi, delovnih izkušnjah ter obveznem usposabljanju in načinu preizkusa znanja delavcev, ki opravljajo dela in naloge pri upravljanju ener-

Delovno predsedstvo 16. redne skupščine Društva energetikov Šoštanj

getskih naprav".

Omembe vredno je tudi, da šoštanjski energetiki, skupaj s TE Šoštanj, pripravljajo in izobražujejo tudi energetske kadre za druge termoelektrarne. V TE Šoštanj so bili na primer na usposabljanju, teoretičnem in praktičnem, tudi pogonski delavci iz TE Drmno v SR Srbiji.

Društvo energetikov Šoštanj si po svojih močeh prizadeva tudi za primerno splošno strokovno razgledanost vsega svojega članstva, in to s prirejanjem društvenih ekskurzij in podobnih oblik splošnega strokovnega izobraževanja. Zadnja taka pomembnejša prireditev je bila društvena ekskurzija v svetovno znano tovarno SULZER v Winterthuru v Švici, ki je dobavila tudi nič koliko opreme za izgradnjo TE Šoštanj.

Omeniti kaže tudi, da šoštanjski energetiki od lani že drugo desetletje uspešno sodelujejo s pobratenim zagrebškim društvom energetikov; to sodelovanje poleg drugega vključuje izmenjavo strokovnih izkušenj in literature za potrebe pri vzgojno-izobraževalni dejavnosti obeh društev.

Prek zagrebških so se šoštanjski energetiki seznanili tudi z mostarskim društvom energetikov in bili pri njem že tudi na obisku; ob tej priložnosti so si ogledali tudi tovarno letal SOKO v Mostarju.

Za sklep!

Predstavnik pobratenega zagrebškega društva energetikov s šoštanjskim društvom energetikov med pozdravnim nagovorom gostiteljev na skupščini

Nanovo izvoljeni izvršni odbor Društva energetikov Šoštanj je na svoji prvi seji za svojega predsednika ponovno izvolil Franca Rogana, za podpredsednika Janeza Terbovška, za tajnika Toneta Kugoniča in za blagajnika društva Evgena Drvariča. /Lom/

RUDARSTVO IN JAZ

Odkar obstaja, je človek radoveden in si želi raziskovati in odkriti kaj novega. Že kar kmalu si je pridobil znanje o kovinah in nekovinah.

Ko je spoznal koristnost rud, jih je začel izkoriščati. Vendar ne smemo misliti, da so bili prvi rudniki na ravni današnjih. Bili so preprosti, delovne razmere v njih so bile težke, večkrat zelo nevarne. Nekoč je v rudnikih pogosto prihajalo do nesreč, zato so nekdanj lahko bili rudarji le najpogumnejši, najvztrajnejši in seveda tudi najmočnejši ljudje.

Delo v rudnikih nekoč je bilo še ročno, ne tako mehanizirano kot danes.

Tudi v okolici Velenja so v drugi polovici 19. stoletja odkrili velike zaloge podzemnega bogastva - lignita. Kmalu so na kraju odkritja zgradili rudnik in zaposlili kar 200 rudarjev.

Med obema svetovnima vojnama je rudarstvo pri nas nazadovalo. Po vojni, ko so obnovljali domovino, pa so obnovili tudi velenjski rudnik. Tedaj se je lahko v njem zaposlilo precej več rudarjev, kot jih je bilo zaposlenih prej. V želji po napredku je tudi odkop velenjskega lignita naraščal iz leta v leto. In prav velenjski rudnik je omogočil, da so v Šoštanju zgradili več termoelektrarn, ki že vrsto let proizvajajo velik del elektrike za Slovenijo.

Vse več rudarjev se je želelo zaposliti v našem rudniku in treba je bilo zgraditi zanje domove. Nanovo zaposleni rudarji so pripeljali s seboj družine in tako je nastalo tudi podjetje Gorenje, ki zaposluje predvsem žensko delovno silo.

V spletu okoliščin je tako nastalo novo mesto, mesto Velenje, ki se je imenovalo tudi rudarsko mesto. Leta 1983 pa je dobilo ime Titovo Velenje, kar je za nas, ki v njem živimo, posebna čast.

Rudarstvo je v Jugoslaviji pomembna gospodarska panoga. Kljub pomembnosti in nepogrešljivosti te panoge, pa se srečujemo ob njej z mnogimi problemi; od ekoloških pa do tehničnih.

Kar pogledjmo kraje naše doline, ki jih je zajelo rudarstvo! Kaj se dogaja z njimi? Ugrezajo se. Kjer je bila včasih vas, je sedaj jezero. In polno pepela, ki nastaja pri izgorevanju premoga v TE Šoštanj, je v Plevelovem jezeru, ki je zaradi tega že čisto brez življenja.

Pred nami je še mnogo drugih nevšečnosti, ki jih povzročata energetika - vsaj v Šaleški dolini. Jih bomo zmogli premagati? Bo zmagal razum?

Katarina ŽAGAR,
8. c razred OŠ Gustav
Šilih v Titovem Velenju

Še nadaljnji prispevki učencev iz šol v naši občini za naš praznik 3. julij, dan rudarjev - na straneh 9 in 12-14!

Vtisi s posveta velenjskih sindikalnih aktivistov v Topolšici

V nedeljo, 4. junija, smo predsedniki velenjskih sindikalnih organizacij, člani občinskega sindikalnega sveta in člani odborov za inovacijsko dejavnost pri občinskem sindikalnem svetu in občinski raziskovalni skupnosti Velenje imeli v Topolšici posvet. To je bila ena od številnih oblik usposabljanja za družbenopolitično delo v naših zaostrenih gospodarskih in političnih razmerah, organiziral pa jo je - po mojem mnenju zelo dobro - občinski sindikalni svet Velenje.

Na posvetu smo dobili zanimive informacije in napotke za naše delo od Marjana Orožna, predsednika predsedstva sveta Zveze sindikatov Jugoslavije, dr. Matjaža Muleja, znanstvenega svetnika v Ekonomskem centru v Mariboru, predstavnice izvršnega sveta skupščine občine Velenje Milice Tičič, predsednice občinskega sindikalnega sveta Velenje Mire Videčnik ter Romana Juriča in Vaneta Gošnika iz občinskega sindikalnega sveta Velenje.

Marjan Orožen nas je seznanil z aktualnimi družbenopolitičnimi razmerami v naši družbi. Največ je povedal o inflacijskih gibanjih v naši državi, ekonomski reformi, ki jo bomo morali izvesti, nujnosti za izvedbo selekcije med zaposlenimi delavci v združenem delu, problematiki malega gospodarstva in problematiki šolanja potrebnih kadrov po republikah in v celi državi za prestrukturiranje gospodarstva.

Za Marjana Orožna so ravno to odločilni faktorji družbenopolitičnega in družbenogospodarskega razvoja naše družbe v bodoče. O njih nam je spregovoril z enostavnimi besedami. Še posebej je poudaril, kako važno je, kakšen kader bomo izšolali, poleg tega pa, da moramo vzporedno z ekonomsko reformo pripraviti kvaliteten socialni program in zagotoviti vsakomur možnost, da dela - da si z delom ustvarja svoj dohodek. Za tak socialni program pa da bomo morali zagotoviti ustrezna sredstva v republikah in avtonomnih pokrajinah. Politična akcija v tej smeri - je dejal - mora biti osredotočena predvsem na cene oziroma k čimbolj racionalnemu obnašanju pri njih.

Najslabše od vsega je po njegovem mnenju, da imamo v Jugoslaviji milijon nezaposlenih ljudi. Se pravi, da na vsakih 7 ljudi, ki naj bi delali, eden čaka na delo.

Morali bomo izdelati tudi enotne kriterije razreševanja problematike tehnoloških kadrovskih presežkov, to je zaposlovanja odvečnih delavcev v posameznih družbenih ustanovah.

Sindikalni aktivisti moramo pri vsem tem tvorno sodelovati; se potegovati za zaposlitev vseh delavcev, ki so delavni in disciplinirani.

Osnovni motiv za delo v naši družbi naj bi bil osebni dohodek, vendar če hočemo imeti velike osebne dohodke, moramo dosegati velik dohodek, osnova zanj pa so dobri delovni rezultati.

Parazitov, zajedalcev, naša družba ne potrebuje, ampak delovne ljudi, sposobne ljudi, sposobne kadre za razvoj gospodarne družbe, kakršno si že leta želimo.

Dr. Matjaž Mulej je spregovoril o ustvarjanju inovacijske družbe.

Za razvoj take družbe smo se odločili zato, ker je razpon narodnih dohodkov na prebivalca v razvitih državah, z inovacijskim načrtovanjem in vodenjem celotnega družbenega življenja in dela, nasproti narodnim dohodkom na prebivalca v nerazvitih državah, z rutinskimi, okostenelim gospodarjenjem, narastel že na 150 : 1.

Bodočnost je samo v uveljavljanju inovacij, ustvarjalnosti vseh splošne družbene politike in prakse. Perspektiva je torej to ali pa afriškosaaharski življenjski standard - vmesne poti ni!

V naših ljudeh je še veliko neizrabljenih ustvarjalnih sposobnosti, vendar se šibko aktivirajo.

Dokler ne bomo s splošnimi družbenimi ukrepi in ukrepi vseh družbenih institucij - od organizacij združenega dela do vzgojno-izobraževalnih in varstvenih ustanov ter družin - krepili in razvijali ustvarjalnih sposobnosti ljudi v dejavnost, ampak od ljudi zahtevali bolj ali manj slepo ubogljivost in družbeni odnos: eni mislijo, drugi delajo - namesto sodobnejšega in veliko bolj socialističnega samoupravnega družbenega odnosa: vsi mislimo, vsi delajmo - se ne bomo izkopal iz krize.

Ne razmišljajmo namesto šefov, ampak o tistem, o čemer največ vemo, da bi tako pomagali skupno ustvarjati in uveljavljati smiselne in koristne novosti. Take novosti pa so vse tiste, ki posredno ali neposredno prispevajo k dvigu produktivnosti, ekonomičnosti in kakovosti dela, izdelkov, življenja.

Zato, da bi se naša družba kot celota lažje uresničevala kot inovacijska družba, moramo v razpravi o ustavnih spremembah doseči, da bo država namesto v korist manj inovacijsko usmerjenih

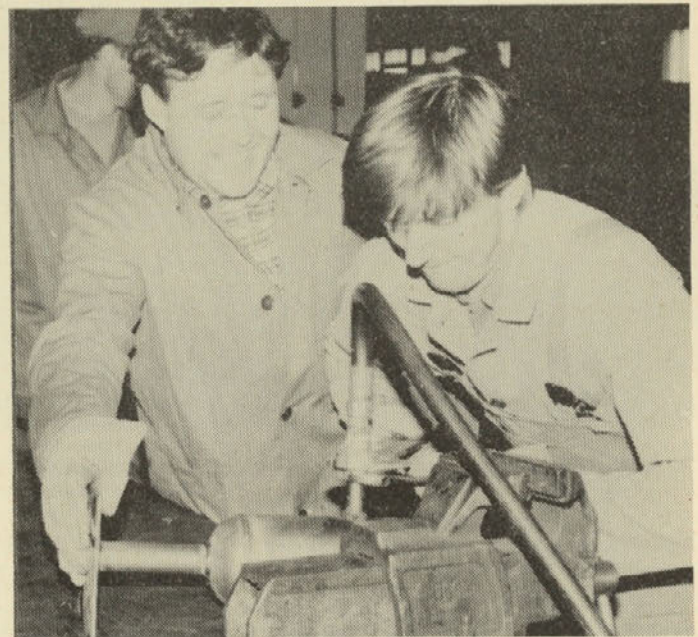
nosilcev družbenega življenja in razvoja ukrepala tako, da bo nenehno podpirala tržno poslovanje... Pri tem je mišljen maneverski prostor eksperimentiranja z nagrado in kaznijo glede na uspešnost, prepustnost za nove zamisli, spoštovanje nadpovprečnosti in nekonformnosti - zavračanja prilagodljivosti zaradi osebnih koristi.

V vzgoji danes odraslih ljudi je prevladal družbeni odnos: eni mislijo, drugi delajo. Šele od leta 1982 je z analizo svetovnih izkušinj dokazano, da to ni več sodoben, ampak tradicionalen družbeni odnos, ki zavira ustvarjalnost. Torej se moramo prevzgojiti. A to je težko; še najlažje je to izvedljivo, če v organizacijah združenega dela začnemo uporabljati metode za ustvarjalno sodelovanje in inoviranje, vpeljevanje novosti.

Sedaj je v Sloveniji znanih sedem načinov ustvarjalnega sodelovanja in inoviranja, ki se bolj dopolnjujejo kot nadomeščajo med sabo. Ne smemo več ostati le pri tradicionalnem sistemu vpeljevanja posamičnih inovacijskih predlogov.

Reformo usmerjenega izobraževanja pa je treba voditi tako, da bo izobraževanje v enem delu usposabljalno kadre za potrebe delovno in kapitalno intenzivne proizvodnje in v drugem delu kadre za potrebe znanstveno-tehnološko in informacijsko intenzivne proizvodnje. Obe smeri pa bo treba nujno oplajevati z nenehnim vseživljenjskim osveževanjem znanja in vrednot ljudi.

In kaj je povedala Milica Tičič?

Naši sindikati so bili tudi med pobudniki za prirejanje vsakoletnih delovnih srečanj kovinarjev, elektricarjev in avtomehanicov.

Letos se stanje velenjskega gospodarstva izboljšuje. Tudi gradbinci imajo podpisanih precej pogodb za delo, vsaj za pol leta.

Izvoz je dober, giblje se nad lanskim, uvoza pa je manj. Naložbe so za 20 % pod ravno lanskim. Povprečni mesečni osebni dohodek na delavca je v prvem trimesečju znašal okoli 480 000 dinarjev. Pri osebnih dohodkih pa je treba upoštevati zvezni zakon o začasnih omejitvi razpolaganja z delom doseženih sredstev za bruto osebne dohodke. Skupno prispevno stopnjo za SIS pa imamo največjo v republikah, in to predvsem zaradi visoko ovrednotenih programov.

Tičičeva je povedala tudi, da bi 9 OZD v občini lahko izvedlo pozitivni poračun osebnih dohodkov v znesku od 5-50 %, 10 OZD pa negativnega v znesku od 1-30 %. /Ivan JELEN, RLV-Jama Škale/

POPRAVEK

V napisu pod zadnjo sliko na strani 3 številke Informatorja 11/87, ki je izšla 15. junija, je nepravilno navedeno, da je Branko Sobočan novi predsednik sindikalne organizacije DO REK APS - saj je podpredsednik, predsednik pa Herman Kasesnik!

Bralce Rudarja-Informatorja prosimo, da to upoštevajo, Hermanu Kasesniku pa se za storjeno napako opravičujemo. /Uredništvo/

Pripis uredništva

Za petek, 24. junija, je bila sklicana razširjena seja Zveze sindikatov Slovenije

IZHODIŠČA ZA NADALJNJE DELOVANJE NAŠIH SINDIKATOV, KI NAJ BI JIH SPREJELI NA SEJI

- Vrniti oblast delavcem in omejevati vlogo države.
- Spremljati in delovati za razvojno prenovo gospodarstva, njegovo večjo učinkovitost.
- Uveljaviti sistem in politiko delitve osebnih dohodkov, ki bo spodbujala k delu in večjim gospodarskim dosežkom.
- Boriti se za socialno varnost delavcev z jasnimi in uresničljivimi programi, ki bodo predvideli vire sredstev za njihovo uresničevanje.

V sedanjih gospodarskih in političnih razmerah moramo poudariti tiste usmeritve zadnjega (11.) kongresa naših sindikatov, ki vodijo ves sindikat v večjo samostojnost in prilagojenost interesom delavcev.

Sporne zadeve moramo razreševati na zakonite načine, mednje pa spada tudi stavka.

Za organe in organizacije ZSS je osrednje vprašanje, kako ustvariti pogoje, da bodo mogli delavci s svojim delom in z gospodarjenjem z družbenimi sredstvi zagotavljati prihodnost zase in za družbo.

Delavci ne potrebujejo tolažbe ali razlag za krizo, ampak odgovor, kako iz nje in doklej še zategovati pas.

Delavcev, ki so tehnološki presežek (odvečni), ni mogoče obravnavati enako kot druge nezaposlene. O teh presežkih je treba razmišljati že ob načrtovanju zamisli o preusmeritvi programov dejavnosti.

Tako dolgoročno kakor kratkoročno prihodnost delavcev opiramo izključno na razvojno, kadrovsko in tehnološko prenovo gospodarstva. Brez nje ni socialne varnosti. Zato mora skrbeti predvsem združeno delo samo, njegovi vodstveni oziroma strokovni delavci ter vse ustvarjalne sile v občini in republiki.

Za sprejem na seji so bili predlagani tudi tile statutarni akti:

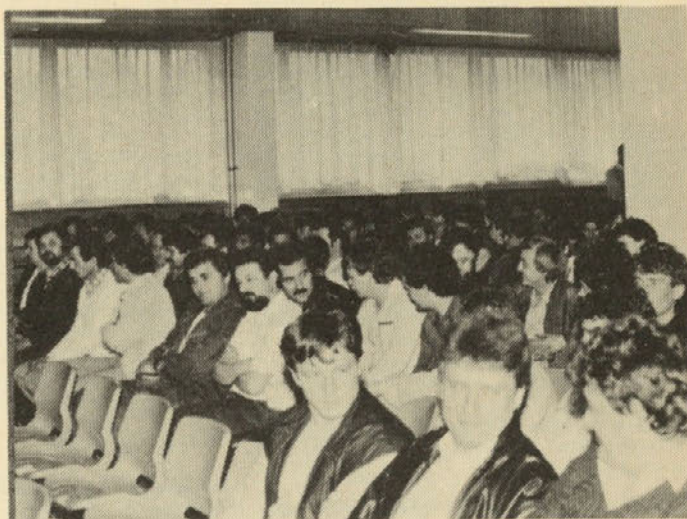
- navodilo za včlanjevanje v ZS Slovenije, ki naj nadomesti avtomatizem včlanjevanja,
- pravilnik o pogojih in postopkih za izrekanje ukrepov članom ZS Slovenije,
- akt o oblikovanju sklada za zagotavljanje pomoči članom ZS Slovenije,
- pravilnik o organiziranju in delovanju služb pravne pomoči.

Z letošnjega, po vrsti že petega delovnega srečanja kovinarjev, električarjev in avtomehanicov celjskega področja

Od skupno 259 prijavljenih se jih je letošnjega delovnega srečanja kovinarjev, električarjev in avtomehanicov celjskega področja udeležilo 211, kar je največ do sedaj. Tekmovali so v 14 poklicih.

Teoretični del tekmovanja so udeleženci opravili v petek, 27. maja, v Tehniškem šolskem centru Josip Broz - Tito v Celju.

Enega izmed članov žirije - Franca Žganka iz naše delovne organizacije ESO - smo poprosili za kratko predstavitev tega dela

Med svečanostjo ob začetku letošnjega delovnega srečanja kovinarjev, električarjev in...

tekmovanja in povedal nam je tole:

"Vsak tekmovalec mora v 45 minutah rešiti test, sestavljen iz 30 vprašanj, ki so razdeljena v tri skupine. V prvi so vprašanja iz samoupravljanja oziroma družbeno-ekonomskih odnosov, drugo skupino sestavljajo vprašanja iz varstva pri delu, tretjo pa vprašanja iz stroke (poklica), ki jo tekmovalec zastopa.

Vsak pravilno obkrožen odgovor je vreden 10 točk, skupno pa lahko tekmovalec zbere v teoretičnem delu tekmovanja 300 točk.

Rečem lahko, da je bila letos razlika v teoretičnem znanju varilcev, - to področje sem namreč v žiriji zastopal -, kar precejšnja, saj je bilo med najboljših in najslabše rešenim testom pri varilcih veliko točk razlike.

Rezultati testov so nadalje pokazali, da varilci - in tudi vsi drugi tekmovalci - slabo poznajo samoupravljanje, zato je v tej skupini vprašanj vselej tudi največ nepravilno obkroženih odgovorov.

Praktični del tekmovanja pa lahko vsakemu tekmovalcu prinese največ 700 točk."

Praktični del tekmovanja je potekal v soboto, 28. maja, v desetih različnih delovnih organizacijah v celjski regiji.

V TE Šoštanj so tekmovali varilci vseh štirih načinov varjenja: plamenskega in po postopkih TIG, MAG in REO.

Iz pomenkov z dvema
varilcema med tekmovanjem

Jože VERDNIK, varilec za zahtevna dela pri montažni dejavnosti v delovni organizaciji ESO.

avtomehanicov celjskega področja v Tehniškem šolskem centru Josip Broz - Tito v Celju

Tokrat se je tekmovanja varilcev udeležil že osmo leto zapored.

V minulih letih se je na tekmovanjih varilcev pred republiškim tekmovanjem - v ročnem elektro obločnem varjenju - uvrstil dvakrat na prvo mesto, dvakrat na drugo mesto, po enkrat pa na tretje in četrto mesto.

"Dvakrat sem sodeloval tudi na republiškem tekmovanju, kjer sem se uvrstil v srednji del lestvice uvrstitev," je še povedal uvodoma, potem pa takole opisal letošnje tekmovanje:

"Teoretični del tekmovanja je bil podoben kot v minulih letih, le da so letos vendarle upoštevali naše želje in napisali vprašanja v preprostem jeziku, brez tujk.

Tudi z organizacijo in potekom praktičnega dela letošnjega tekmovanja sem zadovoljen.

Moj izdelek so že pregledali in ugotovili, da je za vodo neprepusten, na

upal.

Sicer pa je tekmovanje potekalo brez vsakršnih ovir. Všeč mi je bilo, zato bom na takšnih tekmovanjih odslej še sodeloval.

Iz naše tovarne smo se letos tekmovanja udeležili trije: eden je član ocenjevalne komisije za varilce, še eden poleg mene pa je tekmoval pri strugarjih, ki so tekmovali v Štorah.

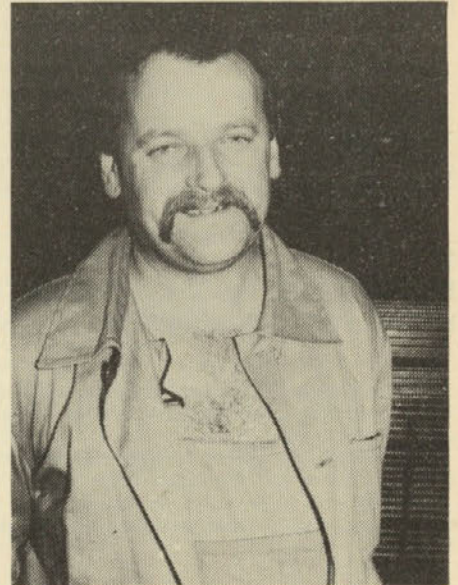
Naša tovarna zaposluje okrog 1 200 delavcev, od tega kar tri četrtine žensk.

Zaposlen sem pri vzdrževanju; skrbim za vzdrževanje vsega - od največjih strojev do šivank.

Dela imamo v naši tovarni dovolj, osebne dohodke pa povprečne, tako da za zdaj še nimamo v načrtu nobene stavke."

Sklep tekmovanja

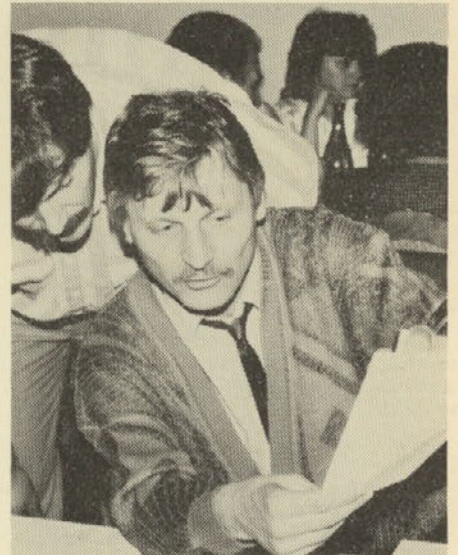
Kar precej udeležencev letošnjega republiškega tekmovanja je v torek, 31. maja, prišlo na Teharje, kjer se je ob

Jože VERDNIK

Ocenjevalna komisija tekmovalnih izdelkov varilcev, ki so letos že drugič zapored tekmovali v TE Šoštanj.

Franc ŽGANK

njegovo ocenitev pa bom moral še malo počakati.

Iz ESO nas je prišlo na tekmovanje več, ne vem pa natančnega števila.

V ESO delam že deset let.

Letos smo v naši delovni organizaciji odpravili temeljne organizacije, a zdaj še ugotavljamo, ali je bilo boljše, ko smo še imeli temeljne organizacije, ali je boljše sedaj, ko jih nimamo. Seveda pa se zavedamo, da našim težavam - tudi temu, da nimamo vselej pravega dela - nikakor ne botruje odprava temeljnih organizacij, ampak vseplošna kriza."

Organiziranost letošnjega tekmovanja je pohvalil tudi varilec Ivan PUŠNIK iz Tovarne nogavic v Polzeli, ki je tokrat tekmoval prvič. Poleg tega pa je povedal še tole:

"Tekmoval sem v varjenju v zaščiti plina argona. Vendar ker tekmovanje nisem vajen, sem bil malo živčen in zato se mi izdelek ni posrečil tako, kot sem

16. uri pred Domom železarjev začela slovesna razglasitev rezultatov tekmovanja.

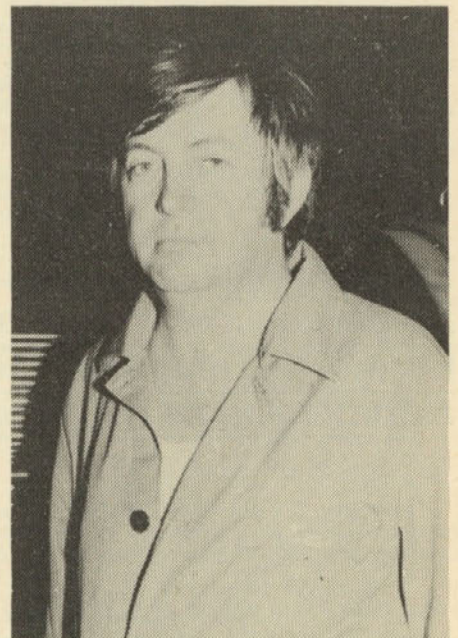
Po pozdravnem govoru Francija Vrbnjaka na tej prireditvi in krajšem kulturnem programu je vsem prisotnim spregovoril Albert Vodovnik, predsednik republiškega odbora Sindikata delavcev kovinske in elektriške industrije Slovenije. Potlej pa je Ivan Kramer, predsednik celjskega medobčinskega sindikalnega sveta, najboljšim tekmovalcem podelil plakete in priznanja.

Dva od tekmovalcev, ki so se udeležili te prireditve, sta svoje vtise o izvedenem tekmovanju strnila tudi za naše glasilo.

Prvi - Branko ROJTEN, zaposlen v ESO, tekmoval je v varjenju po postopku REO - je za naše glasilo povedal:

"Prvič sem tekmoval leta 1975, letos pa tekmujem dvanaajstič.

Posebej se za praktični del tekmovanja nisem pripravljaj.

Ivan PUŠNIK

Varilci smo tekmovali v TE Šoštanj in lahko rečem, da smo imeli dobre pogoje za tekmovalce, le aparati za varjenje so nam tu pa tam ponagajali, ker so bili še novi in nepreizkušeni.

Za svojo uvrstitev na 1. mesto sem si poleg zlate plakete in priznanja 'prislužil' še denarno nagrado; od lani namreč vsi prvo-, drugo- in tretjevrščeni dobimo tudi denarno nagrado in to je za udeležbo na tekmovalcu še dodatna stimulacija.

Za republiško tekmovalstvo se posebej ne bom nič pripravil, saj to pri nas ni v navadi, ker med rednim delom za to tudi nimamo časa. Pri nas so namreč norme zelo zahtevne in v delavnicah efektivno delamo šest do sedem ur."

V svojevrstnem spominu pa bo letošnje tekmovalstvo najbrž ostalo tekmovalcu električarju Antonu PAČNIKU iz ESO. Med razglasitvijo tekmovalnih rezultatov je namreč zvedel, da se je med tekmovalci električarji uvrstil na 6. mesto. In kaj se je zgodilo potem?

Udeleženci letošnjega tekmovalstva v torek, 31. maja, pred Domom železarjev na Teharjih med slovesnim razglasitvijo rezultatov tekmovalstva

"Čeprav sem 'pristal' na 6. mestu, nisem bil razočaran," je začel pripovedovati Anton in nadaljeval:

"Ko pa sem v roke dobil svoj test, letos smo jih namreč lahko prvič pregledali tudi tekmovalci, sem ugotovil, da so mi pri praksi spregledali 80 točk. Seveda sem se pritožil. V Celju se je potem ponovno sestala ocenjevalna komisija in obravnavala mojo pritožbo ter ugotovila, da mi med tekmovalci električarji pripada 2. mesto.

Sicer pa smo električarji tekmovali v papirnici v Radečah. Organizacija našega tekmovalstva pa je bila slaba. Letos sem tekmoval že četrto in lahko rečem, da je po mojih izkušnjah bilo to doslej najslabše organizirano tekmovalstvo za električarje. Poleg tega pa je bila veliko preveč očitna organizatorjeva želja, da bi se na prvi dve mesti uvrstili njihovi tekmovalci.

Komisije, ki izdelke ocenjujejo, bi morale biti bolj strokovne, tekmovalci pa bi morali po končanem ocenjevanju

svoj izdelek videti in izvedeti, kaj so naredili narobe. Na napakah se učimo, mar ne?"

Vsi prvovrščeni na tekmovalstvu in vse uvrstitve tekmovalcev iz našega kombinata

Strugarji

1. Slobodan Arapović, Cinkarna Celje	(točk) 764
6. Samo Cokan, ESO	692

Brusilci

1. Mirko Kotnik, UNIOR Zreče	843
------------------------------	-----

Rezkalci

1. Marjan Videmšek, RLV	515
-------------------------	-----

Branko ROJTEN

7. Rajko Brodež, ESO	778
----------------------	-----

Varilci MAG

1. Marjan Tetičković, ESO	827
2. Milorad Gončin, ESO	819
3. Branko Vodončnik, ESO	816
9. Radomir Jugović, ESO	756
12. Stipe Mihaljev, ESO	733
14. Ratko Rudonjić, ESO	706

Varilci TIG

1. Miran Kumar, TE Šoštanj	827
4. Dragoljub Milosavljević, TE Šoštanj	776

Avtomehaniki OTTO

1. Roman Kragelj, Srednja šola B. Kidrič, Celje	970
--	-----

Avtomehaniki DIESEL

1. Ivan Javornik, AVTO Celje	935
------------------------------	-----

Električarji

1. Jože Šumah, ESO	980
2. Anton Pačnik, ESO	946
14. Jovo Trifković, TE Šoštanj	565

Livarji

1. Ivan Stojan, Železarna Štore	886
---------------------------------	-----

Tatjana Hudomalj
in Draga Lipuš

PRIPIS

Anton Pačnik iz ESO na celjskem področnem tekmovalstvu ni le po srečnem naključju dobil srebrne plakete za uvrstitev na 2. mesto. To je dokazal v soboto, 18. junija, ko je na republiškem tekmovalstvu v Mariboru v svoji, elektro stroki bil najboljši!

Čestitamo!

Tatjana Hudomalj

2. Edi Meh, Sipak	483
4. Branko Sotler, RLV	370
14. Anto Čosić, Sipak	376

Orodjarji

1. Ivan Vrečer, Gorenje, Procesna oprema	499
---	-----

Ključavničarji

1. Franc Mašera, Železarna Štore	876
6. Cveto Oblak, ESO	610
9. Joži Hostnik, ESO	477

Strojni kovači

1. Janez Fijavž, UNIOR, TOZD Vitanje	830
---	-----

Varilci PLAM

1. Vlado Geršak, Železarna Štore	921
4. Franjo Tajnik, TE Šoštanj	774

Varilci REO

1. Branimir Rojten, ESO	899
3. Jože Verdnik, ESO	850
4. Mladen Grubešić, TE Šoštanj	844

Letošnja razstava RAST YU (delavske ustvarjalnosti v Jugoslaviji)

Od 26. maja do 3. junija letos je bila v Dvorani mladosti na Reki zapored že 16. razstava izumov, tehničnih izboljšav in novosti iz cele Jugoslavije in tudi iz tujine. Na njej je okrog 210 razstavljalcev predstavilo nekaj čez 3000 tehničnih novosti, ki so večinoma bile rezultat skupinskega dela.

Zvedeli smo tudi, da je pri ustvarjanju vseh razstavljenih novosti sodelovalo skoraj 10 000 ustvarjalcev inovacij in da so tuji razstavljalci bili iz Italije, Madžarske, Nemške demokratične republike, Poljske in Romunije.

Delež razstavljalcev iz našega kombinata

Delovne organizacije našega kombinata (RLV, TE Šoštanj, ESO in Sipak) so na razstavi prikazale kar 19 tehničnih novosti.

Delovna organizacija RLV je prikazala tehnične novosti:

- napravo za dinamični in statični preizkus hidravličnih elementov (avtorji Miran Lužar, Janez Pajk in Peter Rezman),
- napravo za zamenjavo valjčkov na transporterjih z gumijastim trakom (avtorja Jože Goršek in Marjan Lipičnik),
- napravo za praznjenje vozniš enot (avtorja Stanko Salmič in Igor Ribizel),
- napravo za dinamično preizkušanje hidravličnih sklopov (avtorji Janez Pajk, Boris Kovše, Albert Bračič, Peter Rezman in Milan Forštner),
- rekonstrukcijo frekvenčnega pretvornika VICTOR (avtorji Branko Pošner, Matko Potočnik, Ivo Kac, Milan Forštner, Jože Krk in Janko Meh).

Delovna organizacija TE Šoštanj se je razstave udeležila z inovacijo merilec temperature 2 x 100.

Delovna organizacija ESO je razstavila ali prikazala tehle enajst inovacij:

- upravljalne hidravlične sisteme (avtorja Vinko Grm in Zvone Zimic),
- elektronski kontrolnik linije (avtor Dušan Jevšnik),
- sistem odpepeljevanja v termoelektrarnah (skupina avtorjev iz DSSS REK in ESO),
- programirani kontrolnik vrtljajev (avtorja Zdenko Širca in Dušan Jevšnik),
- dovod energije na premične stroje (avtorja Vinko Grm in Stane Bric),
- ranžirni jamski vlak (avtorji Tomaž Štrancar, Radovan Finka in Stane Bric),
- pozicioner za težke obdelovance (avtorji Vinko Grm, Edo Pušnik in Danijel Umbrecht),
- pribor za izvajanje outinor instalacij (avtor Franc Špital),
- stroj za pripravo jeklenih plošč za varjenje (avtor Jože Uranjek),
- prikolico za viličarja (avtor Jože Svetko) in
- mizo za varjenje (avtorja Mehmed Bečić in Anton Kragolnik).

Dve inovaciji, in sicer ohišje za namestitve krmilnih vezij in polavtomat RM 01-S (avtorja Dragan Rogič in Franc Mokotar), pa je razstavila delovna organizacija Sipak.

(OPOMBA: Navedeni avtorji razstavljenih tehničnih novosti iz našega kombinata so izpisani iz kataloga razstave.)

Strokovna komisija, ki je ocenjevala razstavljene inovacije, je avtorjem najboljših podelila priznanja. Take razstavljene inovacije iz OZD našega kombinata so bile:

- ranžirni jamski vlak (zlata plaketa),
- nova rešitev odlaganja pepela iz termoelektrarn (srebrna plaketa) in
- pozicioner za težke obdelovance (bronasta diploma).

Referent za inovacijsko dejavnost v našem kombinatu dipl. ing. strojništva Franc Pečovnik je letošnjo razstavo RAST YU na Reki in naše sodelovanje pri njej ocenil takole:

"OZD našega kombinata so letos na razstavi RAST YU prikazale več inovacij kot v minulih letih, in to tudi bolj kvalitetne, strokovno zahtevnejše; marsikatera med njimi je že po prvih ocenah zelo zanimiva tudi za trg. Poleg

Udeleženci ekskurzije delavcev iz našega kombinata med ogledovanjem eksponatov v našem razstavnem prostoru na razstavi RAST YU '88; prvi z leve strani dipl. ing. strojništva Franc PEČOVNIK, ki je udeležence ekskurzije pričakal že na Reki, saj je v času razstave, in že prej, imel nič koliko dela v zvezi z njo.

vseh treh naših inovacij, za katere so njihovi avtorji prejeli priznanja, sta za trg zanimivi zlasti še naprava za dinamično preizkušanje hidravličnih sklopov in naprava za zamenjavo valjčkov na transporterjih z gumijastim trakom.

Na podlagi prikazanih tehničnih novosti na razstavi RAST YU je mogoče sklepati, da so OZD, ki imajo organizirano službo za spodbujanje in uveljavljanje ustvarjalnosti svojih delavcev, pri inovacijski dejavnosti bolj učinkovite kot OZD, ki takšne službe še nimajo. Tudi v našem kombinatu se je to potrdilo, in sicer v delovnih organizacijah RLV, ESO in tudi TE Šoštanj.

Ustvarjalnost delavcev se hitreje uveljavlja tudi v tistih OZD, ki si že dlje časa močno prizadevajo za prodajo svojih izdelkov na širšem tržišču. Takšni delovni organizaciji sta v našem kombinatu predvsem ESO in Sipak; druge delovne organizacije - kakor delovne skupnosti kombinata - pa se, kar se tiče tega, prepočasno prebujajo.

Znano je tudi, da so inovacije, ki so izdelkiza neposredno uporabo, za trg bolj zanimive kot na primer inovacije, ki so uporabne za interno vzdrževanje raznih naprav. Take inovacije pa so

Vseh udeležencev ekskurzije delavcev iz našega kombinata na ogled..

sploh v naši energetiki najpogostejše, ker je energetika že vseskozi posebnega družbenega pomena in jo je zato družba urejala pretežno administrativno. Torej ne inovacijsko in se spričo tega tudi novosti, ki so jih delavci v energetiki sami predlagali, niso dovolj afirmirale! Toda sedaj, ko se že v vsaki OZD kaže potreba po gospodarnem delu, po delu s kar najmanjšimi stroški, tudi v energetskih OZD ne bo šlo več tako naprej.

Treba se bo zresniti, se spoprijeti z gospodarskimi težavami, pri tem pa uporabiti predvsem zdravo pamet vseh delavcev - od neposrednih proizvajalcev do vodstvenih in vodilnih.

Odnos naše družbe do ustvarjalnosti delavcev bomo na splošno morali spreminiti, saj doslej ni bil napreden.

Nimamo več časa za malodušje, temveč se moramo vsi lotiti naporenega ustvarjalnega miselnega procesa in dela. Saj tako bomo mogoče le dohitevali razviti svet.

Letošnja razstava RAST YU je dokaz, da je pri nas še vedno velik prepad med pisanjem in govorjenjem o pomenu ustvarjalnosti delavcev ter resničnimi razmerami na tem področju.

Za prihodnje razstave RAST YU bo treba marsikaj dopolniti, predvsem pa razviti tržišče za prodajo inovacij.

Razstavljene tehnične novosti bodo morale biti tudi primerno pripravljene za predstavitev na tržišču.

Če bomo inovacije samo razstavljali, ne pa tudi prodajali, bodo le same sebi namen, kar pa nikakor ne sme biti cilj inovacijskega dela."

Letošnjo razstavo izumov, tehničnih izboljšav in novosti na Reki si je v ponedeljek, 30. maja, ogledalo tudi 66 racionalizatorjev iz OZD našega kombinata in nekateri med njimi so menili, da se jim je na prvi pogled zdelo letošnja razstava skrom-

razstave RAST YU na Reki in potem še Brionov je bilo 66.

nejša kot v minulih letih, po temeljitejšem ogledu eksponatov pa so ugotovili, da je bolj skromen le njen obseg, sicer pa da je ta razstava postala izbirna in so zato bile razstavljene samo kakovostne, tehnično zahtevne inovacije.

Posebno presenečenje za udeležence te enodnevne ekskurzije delavcev iz našega kombinata pa je nedvomno bil popoldanski del ekskurzije. Šele med ekskurzijo so namreč zvedeli, da bodo popoldne preživeli na Brionih, najmlajšem nacionalnem parku Jugoslavije, odprtem za ogled od spomladi leta 1984.

Na teh čudovitih otokih so se srečali z ostanki minulih civilizacij, bogastvom rastlinskega in živalskega sveta, poleg tega pa spoznali tudi ambient, v katerem je tri desetletja občasno živel in ustvarjal tovariš Tito. On je sploh to nekdanje mondno jadransko turistično področje spremenil v oazo miru, prijateljstva in neuvrščenosti.

Brionsko otočje sestavlja štirinajst otokov, s skupno površino 736 hektarov.

Vsi udeleženci ekskurzije delavcev iz našega kombinata skupaj na zelenih Brionih...

Največji in najpomembnejši otok brionskega otočja je Veliki Brion, ki je za ogled sedaj tudi edini odprtega tipa.

Odlika Brionov je tudi blaga sredozemska klima, saj imajo 2 387 sončnih ur na leto. Pa vetrovi, ki pihajo čeznje, so krotki in sneg je na njih izredno redek gost. Sploh so klimatske razmere na Brionih omogočile, da na njih uspeva več kot 680 vrst različnih rastlin in prebiva okrog 250 vrst ptic.

Brioni so zaradi povedanega postali del svetovnih znamenitosti; posebno po zaslugi predsednika Tita, ki je prvič prišel nanje spomladi leta 1947 in si že v času svojih prvih obiskov na njih ustvaril vizijo, kakšni naj bi postali. Potem pa je tudi vseskozi skrbel za njihov videz in razvoj. Zato Brione pogosto imenujemo kar Titovi Brioni.

Se tale zanimivost!

Predsednik Tito se je z Brionov kar 68-krat odpravil v svet ustvarjat mir

in prijateljstvo.

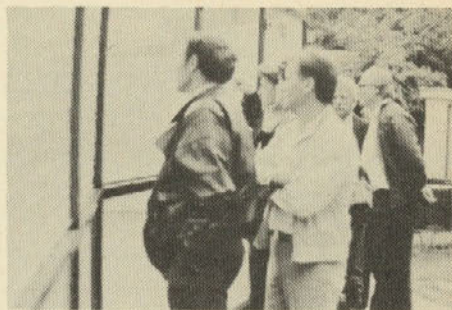
Na Brionih je imel tudi okrog 1 400 različnih srečanj in bil gostitelj 90 voditeljem iz 58 držav in več kot 100 predsednikom vlad.

O vsem tem pričajo tudi fotografije, razstavljene v muzeju na Brionih. Ta muzej so si ogledali tudi naši racionalizatorji in zelo jih je pritegnil - kakor tudi zbirka prepariranih živali in živalski vrt, ki sta nastala iz mnogih različnih živali, ki so jih tovariš Titu poklonili državniki z domala celega sveta.

Draga Lipuš

Rudarji in moje mesto

Titovo Velenje je rudarsko mesto, odkar stoji. Lignit so pri nas začeli

Pred kletkami s ptiči v živalskem vrtu na Brionih...

Po vojni je velenjski premogovnik skupaj s TE Šoštanj postal eden od temeljev slovenskega in jugoslovanskega elektroenergetskega sistema.

Leta 1955 so velenjski rudarji prvič odkopali več kot milijon ton premoga, po tem letu pa je odkop skokovito naraščal.

Tudi danes je RLV ena od organizacij, ki zaposlujejo največ delavcev v naši dolini.

Sedanje Velenje lahko upravičeno imenujemo tudi Jugoslavija v malem, saj je nastalo s prihodom ljudi skoraj iz vseh slovenskih krajev pa tudi iz mnogih drugih delov Jugoslavije.

Rudarji nas vedno razveseljujejo z delovnimi uspehi.

Lepo je stati tudi na Titovem trgu, ko rudarska godba v uniformah oznanja praznik dela prvi maj, dan rudarjev 3. julij ali praznik naše občine 8. oktobra.

Vendar rudnik nam povzroča tudi žalost. Naša pokrajina, ki se neustavljivo poseda, in sinja jezera, ki širijo svoje bregove, so sopotniki rudniške dejavnosti.

Vemo, da tudi rudarji ljubijo svoje Titovo Velenje, in upamo, da ga bomo še pravi čas zaščitili.

Urška FAKTOR,
8. c razred OŠ Gustav
Šilih v Titovem Velenju

industrijsko odkopavati že 1875. leta.

Leta 1935 je rudnik zaposloval že 200 rudarjev, ki pa so morali živeti še v koloniji v Pesju ali v okoliških vaseh.

V Velenju in okolici je bilo nekoč polno zamočvirjenih travnikov in Paka je večkrat poplavljal. Na tem zamočvirjenem svetu pa je po drugi svetovni vojni kmalu zraslo mesto.

Rudarji so imeli pri izgradnji našega mesta glavno vlogo, saj so bili oni tisti, ki so potrebovali nova stanovanja in hiše, da si ustvarijo družine. Poleg domov pa so potrebovali še druge zgradbe za mestno življenje - za šport, razvedrilo in kulturne prireditve.

V Velenju so rudarji bili tudi prvi revolucionarji. Prvič so stavkali leta 1892. Leta 1894 so stavkali drugič, s tretjo stavko, 1909. leta, pa so dosegli svojo prvo zmago - povečanje mezdnih postavk.

Rudarji so bili tudi prvi komunisti v naši dolini; prva partijska organizacija na našem področju je bila ustanovljena leta 1926 v Pesju.

Iz kulturno-zgodovinskega vodnika BRIONI

Ustanovili smo Šaleško ekološko društvo

ŠED in REK

Ljudje, ki smo se kakšen teden dni pred nedeljo, 5. junijem, dnevno ustanovnega zbora ŠED - Šaleškega ekološkega društva, ubadali z zadnjimi pripravami za izvedbo tega zbora, smo se to deževno nedeljo nekoliko oddahnili.

Čeprav vreme ni dopuščalo kaj prida razgleda s Prednekove domačije v Zavodnjah na okoliške gozdove - sicer dober razgled od tod na hoste daleč naokoli pa je bil osnovni razlog, da smo ustanovni zbor ŠED organizirali ravno tu - se je tega zbora vendarle udeležilo presenetljivo veliko ljudi; kar za poln "marof" na Prednekovi kmetiji, pod streho kate-rega je zaradi slabega vremena zbor mo-

Gre pač za to, da bi okolje morali varovati vsi, ki ga "rabijo"; od pionirčkov do velikih sistemov, kot sta na primer naš kombinat in Gorenje. Nikakor ne more biti društvo tisto, ki bo okolje varovalo namesto tistih, ki ga onesnažujejo. Normalno razgledanim ljudem mora biti jasno, da ŠED ne more (in tudi nima namena) varovati okolja.

Skovanka "varstvo okolja" bi v nazivu društva, kakršno je naše, bila problematična tudi zato, ker bi v podzavesti ljudi utegnili utrditi mnenje, da članom ŠED gre za neko namišljeno okolje, ki se nas vseh ne tiče. Vendar noben človek ne živi v svojem "okolju",

Delovno predsedstvo ustanovnega zbora ŠED

jati pomembnosti teh društev; gre le za prizadevanje, da bi poudarili širino problematike, s katero bi se radi ukvarjali v ŠED.

Beseda ekologija je strokovni izraz za vedo o odnosu organizma do okolja. Kljub temu, da ne moremo govoriti o članstvu ŠED kot društvu ekoloških znanstvenikov, pa razlaga termina ekološka veda ponuja ves spekter aktivnosti, s katerimi se ŠED želi ukvarjati.

Gre za naš odnos do okolja in ne za njegovo varovanje.

Naš odnos do okolja bi seveda moral biti "pozitiven".

Kot okolje pa si ne smemo predstavljati samo smrek v Zavodnjah, ampak na primer tudi velenjski grad. Tako je treba razumeti tudi vključevanje "ekologov" med tiste, ki se dobronamerno borijo proti velenjskemu smučarskemu skakalnemu klubu za neokrnjeno pokrajinsko podobo gradu... Oziroma proti tistim, ki prav tako dobronamerno želijo povišati hrib v bližini gradu!

Vendar te zadnje besede jemljite bolj za priliko, s katero želim ponazoriti odnos velenjskih ekologov do "varstva okolja" in "ekologije".

Gre torej za naš odnos do našega življenjskega okolja, ki nujno terjaja spremembo miselnosti in odrekanja ljudi; na to me je na ustanovnem zboru ŠED še posebej opozoril prijatelj Josip.

Odrekanja - ta beseda, v tem tekstu samo navržena, utegne marsikomu zbuditi strah in jo bo zato kdaj kasneje brčkone treba temeljiteje obrazložiti; tokrat naj o njej povem le še tole!

Odrekanj ob spremenjeni miselnosti o okolju ne bomo čutili, če pa jih že bomo, potem nikakor ne kot boleča, saj bodo to odrekanja iz resničnega razumevanja odnosa vsega živega do življenjskega prostora.

Za normalizacijo tega odnosa lahko največ prispeva tako imenovana mehka varianta razvoja energetike v Sloveniji. Ravno v tej smeri pa je odločilna tudi "miselnost" našega kombinata.

Mladi opominjalci na ustanovnem zboru ŠED

Zborovalci ekologisti v novem Prednekovem gospodarskem poslopju 5. junija

ral potekati.

Eden od članov iniciativnega odbora za ustanovitev ŠED je med ustanovnim zborom hudomušno pripomnil, da je vreme kar pravnjše, saj so tako prišli le tisti, ki mislijo ŠED res pomagati in delati v njem. Takšnih se je v ŠED vpisalo prek 160 in s tem se je gotovo končalo začetno obdobje, čas spontanega ekološkega gibanja v Šaleški dolini.

Tik pred ustanovnim zborom je predsednica Zveze društev za varstvo okolja Slovenije Jelka Kraigher izrazila dvom o upravičenosti naziva Šaleško ekološko društvo. Predlagala je, da bi se tudi naše društvo imenovalo društvo za varstvo okolja in ne ekološko društvo, češ da je ekologija pač ena od ved, znanstvenih panog, in da zato takšno društvo lahko združuje samo strokovnjake s področja ekologije. Iniciativni odbor je to mnenje upošteval, predlog za naziv našega društva Šaleško društvo za varstvo okolja pa po krajši razpravi zavrnil.

Sintagma, besedna zveza, "varstvo okolja" je namreč precej omejevalna za aktivnosti, s katerimi se bo pečal ŠED.

ampak tukaj in zdaj in mora varovati ta svoj življenjski prostor, ne svojega okolja.

In še nekaj je gotovo pomembno: varovati ga moramo zase in zaradi sebe, ne - kot pogosto radi rečemo - za svoje otroke. Takšno "krutost" gledanja na stvarnost upravičuje že tale misel:

Če bi naši predniki malo bolj skrbeli za svoj (zdaj naš) življenjski prostor, potem bi nam (njihovim otrokom) gotovo ne bilo treba ustanovljati ŠED - z željo, da bi rešili, kar se še rešiti da.

(Skeptiki, dvomljivci, so prepričani, da tega, kar se še da rešiti, ni več veliko, in napovedujejo že čez dvajset let gola pobočja Zavodenj, Šentvida, Loma, Smrekovca... Upajmo, da se motijo!)

Naziv društvo za varstvo okolja bi po besedah nekaterih preveč spominjal tudi na razna društva za varstvo ptic, turistična društva, hortikulturna društva in tako naprej.

S tem mnenjem nihče ne mara spodbi-

Kako in kje "miselnost" našega kombinata nastaja in kako se spreminja, menda vemo?!

Osebnostno z delnim optimizmom zaznavam v RLV pri "miselnosti" napredek. Ta napredek dokazuje, na primer, že zadnja rudniška poslovodska konferenca. Na njej je bilo namreč poleg drugih pretehtanih besed rečeno, da ne smemo več pristajati na proizvodnjo za vsako ceno, da moramo varovati elektrotrojno opremo, ker da ni last posameznih temeljnih organizacij, temveč družbena lastnina - in nadalje, da je treba v samoupravljanju upoštevati glas ljudstva. Zares lepo! Slišati je bilo skoraj revolucionarne besede in ravno takšni "odkloni" od "generalne linije" pred desetimi, petnajstimi leti zbujaajo v ljudeh zmerni optimizem glede prihodnosti. Zmerni optimizem pravim zato, ker je pač še vedno res, da ena lastovka ne prinese pomladi.

Mogoče mi bo kdo očital, da sem se oddaljil od tega, o čemer naj bi pisal v tem sestavku. Vendar, ali je napak, če še kdo zve, da namen Šaleškega ekološkega društva ni "borba" proti našemu kombinatu, ki je danes najnevarnejši onesnaževalec naše skupne Šaleške doline, temveč budno spremljanje uresničevanja že sprejetih sklepov v družbenih institucijah za varovanje okolja, hkrati pa animiranje posameznikov, ne glede na to, od kod so in kaj delajo, za varovanje okolja.

Sploh je bolj kot ŠED pomembno doseganje zastavljenih ciljev v občini na področju varstva okolja. Vsemu samoupravljanju v posameznih podjetjih na tem področju še vedno odvisni od usmerjenosti političnih in gospodarskih vrhov v dolini k njim. In s tega vidika vodilni v REK nosijo na področju varovanja življenjskega okolja neizmerno odgovornost. Šaleško ekološko društvo jim pri tem poslanstvu ne mara biti oponent, nasprotnik, ampak samo in res samo v pomoč!

Peter Rezman

**Najprej so shirale jelke,
potem so začeli propadati bori,
zdaj pa še smreke...**

Iz pogovora z gospodarjem Prednekove kmetije v Zavodnjah Alojzom Jevšnikom

Z njim sem se pogovarjal - lepo v miru - dan pred ustanovnim zborom Šaleškega ekološkega društva na njegovi domačiji.

Prednakova kmetija je kar velika: 46 hektarov sveta ima, od tega 12 hektarov obdelovalne zemlje, pa 17 glav živine imajo v hlevu.

Za mleko dobijo na mesec okrog 48 milijonov starih dinarjev - toliko približno, kolikor je Alojza stalo kmečko-pokojninsko-invalidsko zavarovanje za 1. tromesečje '88, koliko ga bo stalo za naprej, pa je vprašanje; rekel je, da bo za drugo polletje plačal zanj okoli 75 milijonov starih dinarjev akontacije.

Šestčlanska družina, kakršna je, od prodaje mleka potemtakem že ne more živeti. Se pravi, da so glavni viri dohodka zanj drugi - tudi gozd! A z gozdom je tako, kot piše v naslovu tega prispevka... Lani so zaradi propadanja drevja bojda imeli v njem približno za 5 milijard starih dinarjev škode.

O vzrokih propadanja gozdnega drevja v Zavodnjah so slišali različna mnenja; za umiranje bora, na primer, najprej, da je kriv ribezov zajedalec. O škodi v gozdu leta 1984 pa so jim rekli, da je nastala zaradi hude zime. A zadnja leta vemo, od kod naj bi res izvirala...

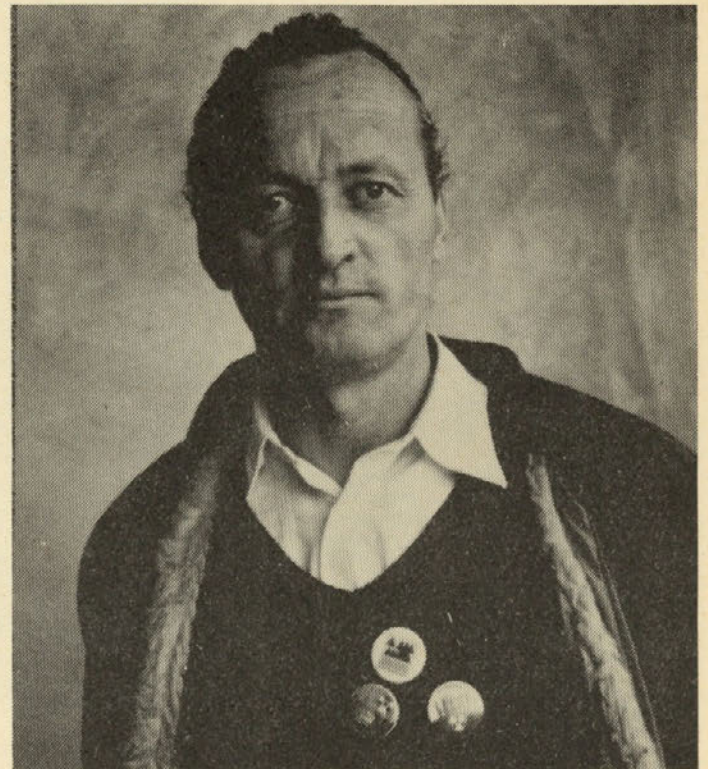
Letos opažajo tudi čudno stanje orehov in mislijo, da ni vzrok zanj pozeba.

Strah jih je, da pri njih tudi z vodo nekaj ni v redu; zaradi tega, kar je mogoče razbrati iz laboratorijskih izvidov o njej.

"Hude so te reči!" je z vzdihom dejal Alojz, ko sva pomelek o vseh nadlogah, ki tarejo Zavodnjane, pripeljala h kraju.

Prednekova domačija v času ustanovnega zbora ŠED

Gospodar Prednekovine Alojz Jevšnik

Prednekove ženske so vsem na ustanovnem zboru ŠED postregle z dobrim domačim kruhom.

"Vse živo je pri nas nekam spreminjeno. Še plevel na njivah postaja bolj dožljiv in nadležen," je pristavil.

Pa vendar zaradi skrbi Prednekovi niso postali brezvoljni in malodušni.

V zadnjih letih je na Prednekovini zraslo tudi novo gospodarsko poslopje; v njem je zaradi slabega vremena potekal tudi ustanovni zbor Šaleškega ekološkega društva.

In sploh iz dneva v dan vsi pri hiši od ranega jutra do noči pridno delajo na kmetiji; gospodar, ki je edini moški na njej, in vse ženske - razen hčerke Milene, kadar je v šoli ali doma zaposlena s šolskimi obveznostmi. Kajti ta hčerka je še šolarica - osnovne šole Karel Destovnik-Kajuh v Šoštanju. Starejši hčerki, dvojčici Lojzka in Marija, pa imata šolanje - končali sta srednjo kmetijsko šolo v Šentjurju - že za sabo.

Pripravil Lojze Ojsteršek

Josip Bačić, ESO

POMLADNA SIMFONIJA

Veličastno je gledati zvezde in poslušati melodije ljubezni visoko in globoko nad banalnostjo vsakdanjika, ki mineva za "lepši jutri"...

V skladbi pomladne simfonije je napisan pripev za tvoj prihod... Solze so grenke, da še slajše ponujajo čare.

Ne trkaj na duri moje zavesti - v moji nadzavesti je luč... Z njo si krepčam duha, gluhega za minevanje.

V čarovniji besed doživljam vsako noč večjo moč, ki se kot reka na koncu izteka - skozi kamenje, ki ji izpira življenje.

Malo za šalo, malo za res

Mojega strica Lojza Ojsterška, fotografa REK, prosim, da svojih skupinskih slik ljudi ne opremlja z napisom "gasilski posnetek", saj take slike nimajo nič skupnega z gasilstvom, če niso na njih ravno gasilci.

Kvečjemu bi to bila reklama za gasilstvo, ki pa je gasilci ne potrebujemo!

Ivan Ojsteršek

Mladi iz šol v naši občini za naš praznik 3. julij, dan rudarjev

Napredek industrije prinaša novo skrb za človeštvo

Človeštvo se že od nekdaj bori za ohranitev narave, vendar mnogokrat premalo odgovorno in na nepravi način. S tem ruši celoten življenjski prostor in življenje v njem. K temu je veliko pripomogel industrijski razvoj, ki človeku lajša delo, a naravi s stranskimi učinki često škoduje. Cel svet je prerasla betonska džungla, Zemlja pa kot prvotno čist planet izginja kot drobna kapljica v morju.

Posledice razcveta cvetov zla so vsepovsod več kot očitne. Zemlja kriči: "Človek, pusti me živeti; dosti globokih ran si mi naredil, a zdravil zanje mi nisi hotel priskrbeti. Zavedaj se,

Boštjan PART

da brez mojega objema ne boš nikoli zrasel. Varuj me, sicer boš zagotovo izumrl!"

Uničujoča znamenja so za vedno zarezana tudi v našo, nekdanjo lepo Šaleško dolino. Iz Pake odseva motni spekter vseh odtentov rjave barve, ribjega zaroda že dolgo ni več, obrežja pa raje ne bi opisoval.

Zaradi kislega dežja je ogrožena tudi podtalnica. Dobro, bistre in zdrave pitne vode nam primanjkuje, potoki, zatočišče mnogim vodnim rastlinam in živalim, pa so že zdavnaj izgubili svoj modrozeleni lesk. Strupeni plini iz jeklenih konjičkov, udarni "martin krpan" termoelektrarn in drugi viri onesnaževanja uničujejo naše še edino bogastvo - gozdove. Večji del naših gozdov je "okuženih" z žveplovim dioksidom. Živalim zato primanjkuje zdravega, že tako utesnjene bivalnega prostora.

Če bi gozd gledali iz letala, bi videli le rjavo-sive "boleče" krpe.

Zaradi pridobivanja premoga so nastala jezera, ki so spremenila mikroklimo in ljudi prisilila, da so se in se

še bodo žalostni izseljevali iz gospodarsko pomembnih ozemelj. Pri tem so mnogi doživljali hude duševne stiske; nekaterim je bila kar pretežka ločitev od rodne grude.

Tudi radioaktivni pepel iz TEŠ je velik ekološki problem.

Uničenih površin je že dovolj, za obnovenjena dela pa nikomur ni mar. Marsikdo si misli: "Bomo že kako preživeli, bo že šlo." Prihodnost človeških rodov, ki nas bodo nasledili, pa ga ne zanima.

Čas je že, da se prebudimo iz sanj in nekaj pametnega ukrenemo ter obvarujemo, kar še ni izgubljeno.

Človek velja za najrazumnejše bitje, ampak tega, kar mu narava ponuja, ni in ne bo znal pravilno izkoristiti. Preveč je jemal - premalo varoval! Narava je dobrotar - dobrotar pa zmeraj sirota. S svojim "vzornim" odnosom do narave bomo kmalu "zajadrili" v težko knjigo rekordov. "Lepo, le tako naprej!"

Samo še sprašujem se lahko (ali pa me bodo spraševali otroci), kakšna bo naša Šaleška dolina leta 2000...

Poslednji klic na pomoč prihaja iz umirajoče doline!

Ali Šaleški dolini res grozi ekološka katastrofa?!

Boštjan PART,
8. a razred OŠ bratov
Letonje v Šmartnem
ob Paki

RUDAR

V globinah Šaleške doline skriva se črno zlato.

"Premog je to," so rekli ljudje.

"Treba bo rudar postati in črno zlato na površje poslati."

Si "knapi" so svoje lesene bajte gradili, da v njih bi se do naslednjega "šihita" odpočili.

Človek, ki "knap" so mu rekli, garal je ves dan, a njegovo delo prilastil si tujec je sam. Upor temu je sledil, marsikateri življenje je izgubil. Toda upor ni bil zaman,

saj z njim so dosegli boljši današnji dan.

Danes rudar na delo se odpravi, v globino se poda,

tam ga čaka sloj črnega zlata.

Da današnjemu rudarju se ne bi kaj hudega zgodilo,

čelada pokriva mu glavo,

svetilka razbija mu temo.

Da žuljavih rok ne bi imel,

si rokavice je nadel.

Tudi noge je treba zavarovati,

in to z dobrimi čevlji,

s trdimi podplatmi.

Ko z delom konča,

iz črne jame se poda.

Presrečen beli dan zagleda,

veselo vrača se domov,

kjer čakajo ga žena in otroci

in z njimi topel dom.

Mojca HRUSTEL,
6. a razred OŠ Anton
Aškerc v Titovem Velenju

Mojca HRUSTEL in Klavdija DOVEČER

KAKO SI PREDSTAVLJAM RUDARJA NEKOČ?

Mož je le s težavo vstal iz neudobnega ležišča. Ozrl se je po kolibi in s tesnobo pogledal v kot, kjer je spala žena z otroki. Njen obraz je bil izmučen in še v spanju poln bolečin. Pomislil je, kako težko je ženi, ker mora ves dan hoditi po mestu v tuje hiše in venomer ponavljati: "Dober dan želim, milostljiva gospa! Perica sem. Imate morda kaj umazanega perila? Operem vam ga in zlikam!"

Prenašati mora ponižujoče, celo prezirljive poglede bogate gospode, in to za nekaj borih krajcarjev.

Ampak tudi njemu se ne godi dobro! Delo v rudniku je hudičevo težko! Zjutraj vstane pred zoro in se napoti k njemu. V roki ne nosi nič drugega kot košček črnega kruha in čutaro s čajem, ali boljše, z vodo, v kateri je žena prekuhala nekaj ščepcev posušene mete.

Ko po dokaj dolgi poti prispe do rudnika, si na ramo oprta kramp in lopato ter se s tesnobnim občutkom spusti v temačno globino. Ve, da mora premoga odkopati vsaj za štiri vagončke, ki so precej veliki, in da mu jih bo uspelo napolniti šele v poznih večernih urah.

Med delom v jami nihče ne spregovori, saj morajo napeti vse sile, da zbere dovolj moči za garaško delo. Včasih se kdo ponesreči in potem takoj izgubi delo, zato si nepazljivosti nihče ne privoščijo. Strahoma se ozirajo k trhlim podpornikom, ki jim grozijo... Ves čas pa molčijo in vmes sanjajo o lepših, boljših časih.

Ko so zvečer do konca izčrpani, se povešenih ramen vračajo domov. Sedaj so preutrujeni, da bi karkoli rekli. Jeziki se jim razvežejo le redko; navadno šele ob koncu tedna, ko dobijo plačilo in se vsi razočarani nad njim napotijo v krčmo. Mogoče bi pričakovali, da se takrat veselijo, vendar se ne. Pogovarjajo se o življenju, ali boljše, o življenju, ki je iz dneva v dan težje.

Ti temačni ljudje, povešenih ramen, udrtih lic, izmučenih oči so bili nekdanji rudarji...

... DANES?

Zjutraj zbudi moža brnenje budilke. Vendar ne vstane takoj, ampak si prižge radio ob postelji in zadrema še za pet minut. Vendar se ponavadi "teh nesrečnih pet minut" raztegne na pol ure - vse dotle, dokler se iz radia ne zasliši: "Dragi poslušalci, cenjene poslušalke, še petnajst minut in ura bo pol šest."

"Hudiča!" se zasliši izpod odeje in očka leze v sinove kavbojke; čez nekaj

trenutkov pa že drvi po cesti, ne da bi se oziral na prometne predpise.

Ko prispe novi renault na cilj, ga vratar smeje spusti v visoko stavbo. Tam ga že čakajo prijatelji, medtem ko se preoblačijo v delovne obleke. Prva skupina se točno ob pol šestih spusti v globino.

Po ozkih predorih odmeva smeh rudarjev na račun zamudnika, ker še ves krmežljav sloni ob robu dvigala. Ko se pripeljejo do rova, kjer bodo ta dan odkopavali dragoceno rudo, vzamejo v roke orodje ali pa se dela lotijo s stroji.

Delo je naporno, saj nikakor ni prijetno delati v temačni podzemni luknji, polni prahu, ki se meša s pretopljenim zrakom.

Iz bližnjega rova se zasliši eksplozija in železni podporniki zadrhtijo. Rudarjev to ne vznemiri, saj podobne dogodke doživljajo vsak dan.

Ruda sproti potuje po tekočem traku na površino.

Tako ob delu mine dopoldne in rudarji se po temeljiti prhi odpravijo domov že po osmih urah. Seveda delajo v treh izmenah, a tudi to nikakor ni preprosto. Vendar pa ženam danes ni treba prati po tujih hišah, saj imajo svojo lastno zaposlitev. V hiši ni revščine, otroci so siti in dobro preskrbljeni...

...IN JUTRI?

"Gospod Kovač, mislim, da bo treba vstati!" se zasliši iz kota sobe.

"Hvala, Ema! Je moja žena še doma?"

"Ne, gospe žene ni več. Naročila je, da kupite pet steklenic navadne vode, hlebec kruha, konzervo mesa, škatlo sojinih kosmičev in paradižnikovo omako za testenine - tisto v rumeni plastenki!"

Računalniško vodena gospodinjska pomočnica Ema brblja v nedogled, kar gre še zaspanemu možaku močno na živce, zato jo jezno izključi. Ema zbere še toliko energije, da se na ekranu na veliko zasveti beseda CEPEC, ki je najbrž namenjena na pol oblečenemu rudarju. Le kaj si vse ti današnji računalniki dovolijo!

Ko po precej hitri vožnji prispe mož do ogromne stavbe, opazi, da je prispelo že veliko njegovih sodelavcev. Vstopi v plastično, prosojno dvigalo, ki ga popelje globoko v zemljo. Tam izstopi in se napoti k ogromnemu stroju in ga vključi. Pravzaprav je njegovo edino opravilo, da pazi, da stroj ne odkoplje več premoga, kot ga lahko tekoči trak odpelje na površje. Prahu ni, saj ga nekakšni sesalci posejajo takoj, ko se pojavi. Rudarjevo delo ni naporno, saj ga večino opravijo stroji. Tako le počasi mine osemurni delovni čas.

Mož se s polno vrečko vrne domov, kjer preostanek dneva preživi z ženo ob televizorju ali računalniku...

Klavdija Dovečer,
7. a razred OŠ Anton
Aškerc v Titovem Velenju

Rudarjem

Globoko pod zemljo
rudarji odkopavajo
črno zlato!

Oznojeni, umazanih lic in rok
vihtijo krampe, lopate,
vpenjajo železni obok,
da zadržal bi pritiske
in zemlje jok.

Tu prah in vročina,
tam ogenj in smrad,
žvenket verig in transporterjev
pa lačna usta kombajnov,
ki goltajo tone in tone lignita,
bogastvo zemljanov.

A zemlja ječi in poka,
v svojih nedrih stoka.
Na površini pa jelka ječi in umira,
dolina se udara in v njej umazana
voda se zbira.

Mi pa hočemo tukaj živeti,
hočemo imeti kruh, šolo in igro,
mi tukaj nočemo hitreje umreti.

Le odkopavaj, moj črni rudar,
a varuj to zemljo bogato,
da v njej bom odkopaval še jaz
to črno zlato.

Mojca NOVAK,
4. č razred OŠ Veljko
Vlahović v Titovem Velenju

DRUGI ROV

Svetlobni prameni iz ročne svetilke od časa do časa razbijejo temo vsakega koticarja rova in osvetlijo podpornike, ki se upogibajo pod težo premoga. Zdaj zdaj bodo popustili, in plaz premoga in jalovine bo stisnil v svoj objem vse, kar je živega.

Tam nekje je nekaj zašumelo! Snop svetlobe se preusmeri v tisto smer. Le kapljanje vode je zmotilo to spokočno tišino. Luže se tukaj kar vrstijo, v blatu se pozna odtis bose noge. Sliši se oddaljeno pogovarjanje ljudi. Takrat pramen svetlobe odpleše v smer, od koder se slišijo glasovi.

Na kupu premoga v rovu leži majica, prepojena od potu. Žuljave roke grabijo za kosi črnega zlata, in ko se roka dotakne dragocene rude, rudar ne pomisli na njeno veliko vrednost. Misli samo na to, kako bo s skromnim zaslužkom lahko nasitil lačna usta številne družine.

Pred nekaj urami jim je doma obljubil, da jih bo popeljal na sprehod. "Ne, ne - ne na sprehod, na izlet bomo šli. Lepo se bomo imeli! Le kje tekajo moji otroci sedaj? Najbrž premaženi in lačni brskajo med odpadki. Morda prosijo za delo? Pridni so in ponosen sem nanje!" si pravi in se ne zaveda nevarnosti, ki se mu pritajeno bliža kakor leopard, ko zavonja plen.

Plin objame malomarno odvržen ogorek cigarete in okrog njega zažari novo sonce.

Moža oslepi svetloba, sunek ga vrže nazaj. Rov je popolnoma zasut, dragocena kisika začne primanjkovati. Usta mu v poslednjih krčih hlatajo za zrakom. Zagrne ga sladka opojnost in kot bežna tančica ga oplazi misel na dom...

Zunaj udari plat zvona. Ljudem je zastal dih in korak ob misli: mar res rudnik terja spet nove žrtve?

Ženi se trga srce ob zvonjenju, steguje roke proti nebu, preklinja! Vse sanje so se ji podrlle kot hišica iz kart. Gospodje pa se tepejo za dobiček. Nihče od njih ni niti pomislil, kakšno ceno je v drugem rovu terjal črni diamant.

Renata LAMOT,
6. c razred OŠ Veljko
Vlahović v Titovem Velenju

NAŠI RUDARJI

V naši dolini je veliko premoga. Na-

ši rudarji pridobivajo lignit. Delajo v treh izmenah. Ko se pripeljejo na delo, se v garderobah preoblečejo. Na čeladi imajo svetilko. Z dvigalom se odpeljejo globoko pod zemljo. Njihovo delo je težko in nevarno. S svojim delom so zgradili naše lepo mesto. Ponosni smo na naše mesto in rudarje.

Špela JOVAN,
1. razred osnovne šole
v Šentilju

Razmišljanje o rudarjih

V naši družini ni nobenega rudarja, vendar kljub temu velikokrat razmišljam o njihovem delu. Gledam jih, kako se veselih obrazov vozijo na delo in se prav tako vedri in nasmejani vračajo iz črnih rogov. Zdi se mi, da jim ne morejo do živega številne nevarnosti, ki jih lahko doletijo na delu.

Veliko znanja je terjala vpeljava številnih naprav v rudnik, ki rudarjem omogočajo dovod zraka, lažji odkop in transport premoga na površje. Vsak napredek v našem rudniku pa je bil usmerjen predvsem v varnost rudarja pri delu. A kljub vsej tehniki sproti usposabljaajo posebno jamsko reševalno četo, ki je ob morebitni nesreči v rudniku vedno na razpolago.

Jamski reševalci našega rudnika pri-skočijo na pomoč tudi ob nesrečah v drugih rudnikih po Sloveniji.

Želim jim, da njihove pomoči ne bi potrebovali v nobenem rudniku.

Roman PUNGARTNIK,
4. razred osnovne šole
v Šentilju

Moj oče rudar

Delo rudarjev je zelo težko. Danes so jim v veliko pomoč stroji. Včasih se v rudniku zgodi tudi kakšna nesreča. Takrat prihitijo na pomoč rudarji reševalci, ki poškodovanega rudarja previdno spravijo iz jame.

Tudi moj oče je rudar. Vsako jutro, ko še sladko spim, že odhiti na avto-bus, da ga odpelje do rudnika. Tam se v garderobi preobleče, vzame svetilko in malico. Z dvigalom se nato odpelje na delo globoko pod zemljo. Ves čas pridno dela.

Po napornem delu se mu prileže počitek in včasih tudi steklenica piva.

Peter JEZERNIK,
4. razred osnovne šole
v Šentilju

RUDARJI!

S svetilko v roki
hitim pod zemljo.

Rad odkopavam premog,
da nam bo toplo.

Ej, koliko ton ga je skozi
moje roke že šlo!

Človek, čuj, ne bo nam
mraz!

Nič me ne motijo
tema in prah.

Občutek imam,
da vsem bo lepo!

Nataša OCEPEK,
4. razred osnovne šole
v Pesju

S je sreča, ki jo rudarjem želimo,
ko odkopavaajo za nas črno zlato!

R so rudarji, ki se pod zemljo potijo.

E je elektrika, ki jo dobimo,
ko črni premog pokurijo.

Č je črni premog, je tudi rjav,
z znanjem o njem se polnimo
bistrih glav.

N so nesreče. Manj jih je v časih sedanje
mehanike.

O so ogromni, ogromni kupi premoga,
ki ga trdoživi rudarji odkopljeajo
in si s tem denarce zaslužijo.

Barbara JERIC,
4. razred osnovne šole
v Pesju

KOŠČEK PREMOMA

Košček premoga na poti v termoelek-trarne v Šoštanju pripoveduje svojo zgodbo.

Nekoč sem bil del mogočnega drevesa

polja! Vse za to, da so mene in še drug premog spravili na svetlo!

Nekaj tednov sem ležal na deponiji. Danes so me naložili na tekoči trak in potujem proti poslednji postaji. V termoelektrarnah v Šoštanju me bodo zmelili in zgorel bom v veliki peči. Začel bom novo življenje - postal bom elektrika!

In tisti trenutek so ga udarna kladiva zdrobila v prah.

Kristjan TRIPLAT,
4. razred osnovne šole
v Pesju

BREZNO

V nemi notranjosti svetleče praznine ždi iskra nesramnega ognja in s svojimi ostrimi in sikajočimi zublji opozarja na svojo dolgotrajno pričujočnost.

Barbara JERIC, Kristjan TRIPLAT in Nataša OCEPEK

na malem gričku. Okoli mene je stalo še mnogo podobnih dreves. Kar naenkrat je prihrumela mogočna voda, mi izpodkopala korenine, me zalila in me pokrila s plastjo zemlje. Pa je ta voda odtekla.

Minevali so dnevi, leta, stoletja in tisočletja. In, ker do mene ni prihajal zrak, sem pod vročimi pritiski zoglenel. Postal sem premog - lignit.

Ko je človek ugotovil, da lahko lignit izkorišča za pridobivanje energije, ga je začel odkopavati.

Poslušal sem oddaljeno razstreljevanje in trepetal ter se bal, kdaj bodo prišli do mene. Razstreljevanje in drug ropot je bil vse bližji. Bil sem na vrsti. Pri razstrelitvi me je zdrobilo na veliko delov. Nič več nisem bil drevo, bil sem le košček premoga.

Rudarji so me naložili na voziček in me odpeljali na površje. Zableščalo se mi je. Pristal sem na deponiji in, ker sem imel čas, sem si ogledal okolico.

Koliko podrtih hiš, dreves? Le kakšna usoda čaka nje? Podrte hiše, opuščena

Neprijetna siva gmota v svojem nesmiselnem bitu dolgočasno, navidezno hitro, a v resnici počasi kot sluz polzi v stekleno sluzasto neskončno nemo osamelo samoto, v brezno niča in zubljev, kjer ni ničesar razen niča.

bit, -a - najmanjši, nedeljivi del (informacije v binarnem sistemu)

Marjan KUKOVEC,
4. s a CSŠ Titovo Velenje,
Tehniška strojna šola

Sonce, mesec in zvezde bi že davno izgini-li, če bi bili na dosegu človeškega pohlepa. /Havelock Ellis/

ODŠLI SO V POKOJ

Gabrijela OŠTIR,
upokojena 2. aprila

Rojena je bila 26. februarja 1932 v Škalah pri Velenju.

Mati dveh otrok: leta 1958 rojenega Benjamina in leta 1964 rojenega Boštjana. Od 1. septembra 1951 je neprekinjeno delala v RLV. Zaposlila se je kot rudarska tehničarka v rudniških skupnih službah in v njih delala vse do upokojitve.

Dejavna je bila tudi v družbenopolitičnih organizacijah rudnika.

Veliko je delala tudi udarniško.

Nagrajena in dobitnica diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in še drugih priznanj.

Franc OCEPEK,
upokojen 7. aprila

Rojen je bil 14. maja 1941 v Podgorju pri Velenju. Poročen z Ano, rojeno Polak.

Od 2. septembra 1963 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo pa

od leta 1958.

Leta 1963 se je zaposlil kot nekvalificiran kopač v Jami vzhod. Leta 1977 je bil premeščen v Priprave, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1970 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

NOVE OBRETNOSTNE MERE ZA DINARSKO VLOGE

Od 1. junija 1988 veljajo za dinarske vloge občanov tele nove obrestne mere:

vloge na vpogled - letna obrestna mera 11 %,

vezane vloge nad 1 mesec - letna obrestna mera 56 % in zmanjšana obrestna mera 45,30 %,

vezane vloge nad 3 mesece - letna obrestna mera 61 % in zmanjšana obrestna mera 51,94 %,

vezane vloge nad 6 mesecev - letna obrestna mera 62 % in zmanjšana obrestna mera 55,71 %,

vezane vloge nad 12 mesecev - letna obrestna mera 64 %,

vezane vloge nad 24 mesecev - letna obrestna mera 66 %,

vezane vloge nad 36 mesecev - letna obrestna mera 68 %.

ŠE TO!

Od 1. junija 1988 veljajo tudi nove obrestne mere za dovoljena in nedovoljena negativna stanja sredstev na tekočih računih, in sicer letno 77 % za dovoljena in letno 99 % za nedovoljena stanja.

Ljubljanska banka
- temeljna banka Velenje

Ivan VRANC,
upokojen 15. aprila

Rojen je bil 5. junija 1936 v Stranica pri Slovenskih Konjicah. Poročen s Faniko, rojeno Slapar.

Od 2. marca 1959 je neprekinjeno delal v organizacijah, združenih v naš kombinat, s prekinitvijo zaradi služenja vojaščine pa že od leta 1954.

Leta 1959 se je zaposlil kot nekvalificiran kopač v Jami vzhod. Leta 1976 je bil premeščen v Steber 8, leta 1977 k stanovanjskemu gospodarstvu kombinata in leta 1978 v Zavarovanje, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1960 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1963 še za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Jože HRIBAR,
upokojen 29. aprila

Rojen je bil 6. januarja 1935 v Lukovcu pri Ljubljani.

Od 11. septembra 1964 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo pa od leta 1959.

Leta 1964 se je zaposlil kot polkvalificiran kopač v Jami vzhod. Leta 1971 je bil premeščen v Jamo zahod, aprila 1974 v Jamo vzhod, decembra 1974 v Zračenje, leta 1975 v Jamo vzhod, leta 1976 v Steber 8 in leta 1980 v Jamo Preloge, kjer je delal do upokojitve. Leta 1965 je opravil izpit za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Jože AČKO,
upokojen 4. maja

Rojen je bil 17. marca 1937 na Urhu pri Slovenski Bistrici. Poročen s Kristino, rojeno Zagoričnik.

Od 5. avgusta 1960 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificiran kopač v Jami zahod. Leta 1977 je bil premeščen v Zračenje, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1965 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Rajmund VODOVNIK,
upokojen 4. maja

Rojen je bil 15. oktobra 1939 v Hudinju pri Vitanju. Poročen z Marijo, rojeno Mavo.

Od 17. maja 1961 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo zaradi služenja vojaščine pa od leta 1958.

Leta 1961 se je zaposlil kot nekvalificiran kopač v Jami zahod. Leta 1970 je bil premeščen v Jamo vzhod, leta 1971 v Jamo zahod, leta 1974 v Steber 8, maja 1985 v Zračenje in junija 1985 v Jamo Pesje, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1963 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača, leta 1965 za kvalificiranega kopača, leta 1969 za strelca v metanskih jamah in leta 1976 še za rudarskega nadzornika.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Jožefa KALIGARO,
upokojena 6. maja

Rojena je bila 19. marca 1933 v Tiroseku pri Novi Štifti.

Mati treh otrok: leta 1954 rojene Mire, leta 1961 rojene Jelke in leta 1965 rojenega Jožeta.

Od 4. januarja 1977 je neprekinjeno delala v delovni organizaciji našega kombinata Tiskarni - kot tiskarka vlagalka, delilka hrane in snažilka.

Veliko je delala tudi udarniško.

Viktor GLAVNIK,
upokojen 13. maja

Rojen je bil 9. maja 1942 na Velikem vrhu pri Velenju. Poročen s Terezijo, rojeno Čremožnik.

Od 3. januarja 1964 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo zaradi služenja vojaščine pa od leta 1960.

Leta 1964 se je zaposlil kot nekvalificiran kopač v Jami vzhod. Leta 1969 je bil premeščen v Jamo zahod, leta 1974 v Steber 8 in leta 1980 v Jamo Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1964 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača, leta 1976 pa še za kvalificiranega kopača. Dejavni je bil tudi v samoupravnih organih.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Alojz POVH,
upokojen 14. maja

Rojen je bil 24. avgusta 1938 v Šaleku pri Velenju. Poročen s Cecilijo, rojeno Jurko.

Od 20. aprila 1960 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificiran kopač v Jami vzhod. Leta 1974 je bil premeščen k jamskemu jeklenemu podporju, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1966 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača, leta 1973 za strežnika pri jamskih hidravličnih stiskalnicah in leta 1977 še za kvalificiranega kopača.

Veliko je sodeloval tudi pri udarniški izgradnji Velenja.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

NASMETJE SE - ČE SE MORETE...

Kaj pomenijo znaki na ramenih...?

- En znak: zna brati.
- Dva znaka: zna pisati.
- Trije znaki: pozna nekoga, ki zna brati in pisati.

Mirko MELANŠEK,
upokojen 14. maja

Rojen je bil 10. novembra 1934 v Šaleku pri Velenju. Poročen s Heleno, rojeno Mazej.

Od 17. septembra 1957 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo zaradi služnja vojaščine pa od leta 1954.

Leta 1957 se je zaposlil kot kvalificirani ključavničar v Jami vzhod. Leta 1975 je bil premeščen v Jamsko mehanizacijo, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1971 je končal šolo za strojnega delovodjo, leta 1981 pa je opravil še izpit iz hidravlike.

Zelo dejaven je bil tudi v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah ter pri šaleških gasilcih.

Udeležil se je vseh udarniških delovnih akcij za izgradnjo Velenja.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, medalje dela, bronastega znaka OF, srebrnega znaka OF, reda dela s srebrnim vencem in reda gasilskih plamenic II. in III. stopnje.

NASMEJTE SE - ČE SE MORETE...

Zakaj imajo ... tako ploščato zatilje?
- Zato, ker jim pokrov W.C. vedno pade na glavo, kadar pijejo vodo.

Še eno obvestilo Ljubljanske
banke - temeljne banke Velenje

POENOSTAVIMO

NAŠE SODELOVANJE!

Odprava neaktivnih hranilnih vlog je prispevek k racionalizaciji bančnega poslovanja.

Varčevalci, skoraj vsak izmed vas ima po več hranilnih knjižic z majhnim in morda celo pozabljenim zneskom hranilnih vlog, pri katerem morebiti že več kot leto dni ni bilo, razen pripisa obresti, nobenih sprememb.

Hranilne knjižice s takim stanjem hranilnih vlog le obremenjujejo računalniške zmogljivosti in povečujejo stroške poslovanja v banki, saj varčevalci od njih nimate nobene koristi (razdrobljeni prihranki - razdrobljene obresti - mala obrestna mera - denar se ne obrača, niti v banki niti v vaših rokah).

Kaj vam za boljše poslovanje s hranilnimi knjižicami predlagamo?

"Pozabljene" hranilne knjižice prinesite v svojo enoto Ljubljanske banke, v njej izpolnite obrazec zahtevka za odpravo in prenos hranilnih vlog in ga skupaj s hranilnimi knjižicami oddajte.

Banka vam bo hranilne vloge prenesla takoj ali v nekaj dneh (skupaj z obrestmi, ki vam pripadajo) bodisi na želen tekoči račun ali hranilno knjižico, s katero redno poslužete.

En izvod oddanega zahtevka boste pri tem dobili vrnjen kot potrdilo za oddane knjižice.

Avgust PIRNAT,
upokojen 16. maja

Rojen je bil 30. avgusta 1936 v Plešivcu pri Velenju. Poročen z Ano, rojeno Prosenjak.

Od 16. junija 1959 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo zaradi služnja vojaščine pa od leta 1954.

Leta 1959 se je zaposlil kot nekvalificiran kopač v Jami vzhod. Leta 1977 je bil premeščen v Steber 8, aprila 1979 v Jamo Preloge, septembra 1979 v Jamo Pesje in leta 1981 v obrat Plastike za izdelavo zaščitnih sredstev, ki je sedaj v sestavi Kopalnice, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1961 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1964 še za kvalificiranega kopača.

Dejaven je bil tudi v samoupravnih organih.

Sodeloval je tudi pri udarniški izgradnji Velenja.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Franc MARKO,
upokojen 20. maja

Rojen je bil 4. novembra 1940 na Lokah blizu Tabora pri Žalcu. Poročen z Ivanko, rojeno Pestotnik.

Od 20. julija 1962 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo pa od leta 1959.

Leta 1962 se je zaposlil kot nekvalificiran kopač v Jami vzhod. Leta 1968 je bil premeščen v Jamo zahod, sedaj skupaj z Jamo vzhod Jama Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1963 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1965 še za kvalificiranega kopača.

Sodeloval je tudi pri udarniški izgradnji Velenja.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Ivanka PETRETIČ,
upokojena 20. maja

Rojena je bila 17. junija 1937 v Plešivcu pri Velenju.

Mati enega otroka: leta 1962 rojenega Mladena.

Od 1. aprila 1954 je neprekinjeno delala v RLV. Zaposlila se je kot nekvalificirana delavka v rudniškem zunanem obratu. Leta 1960 je bila premeščena v rudniški del bivšega RŠC Velenje, leta 1961 nazaj v rudniški zunanji obrat in leta 1978 v Kopalnico, kjer je delala do upokojitve.

Leta 1968 je opravila izpit za polkvalificirano perico in leta 1974 še za kvalificirano perico.

Dejavna je bila tudi v samoupravnih organih.

Sodelovala je tudi pri udarniški izgradnji Velenja.

Nagrajena in dobitnica diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in kipca rudarja.

Karel KOČNIK,
upokojen 25. maja

Rojen je bil 18. oktobra 1941 v Slovenj Gradcu. Poročen z Marjano, rojeno Založnik.

Od 1. septembra 1962 je neprekinjeno delal v RLV, s kratko prekinitvijo pa od leta 1959.

Leta 1962 se je zaposlil kot nekvalificiran kopač v Jami vzhod. Leta 1975 je bil premeščen v Jamo Škale, leta 1979 v Jamo Preloge in leta 1980 v Jamo Škale, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1963 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača, leta 1965 za kvalificiranega kopača in leta 1975 še za strelca v metanskih jamah.

Dejaven je bil tudi v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah.

Precej je delal tudi udarniško.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, priznanja za 25-kratno darovanje krvi ter bronastega in srebrnega Gallusovega priznanja.

Stanislav GOLTNIK,
upokojen 26. maja

Rojen je bil 5. decembra 1937 v Šmihelu nad Mozirjem. Poročen z Marijo, rojeno Kotnik.

Od 18. julija 1960 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificiran kopač v Jami vzhod.

Junija 1975 je bil premeščen v Steber 8, septembra 1975 v Jamo vzhod, julija 1977 v Priprave, avgusta 1977 v Jamo vzhod in leta 1986 v Jamo Škale, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1961 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača, leta 1963 za kvalificiranega kopača in leta 1974 še za strelca v metanskih jamah.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Jože GORIŠEK,
upokojen 30. maja

Rojen je bil 10. novembra 1939 na Vinjem vrhu pri Litiji. Poročen z Anico, rojeno Kukovica.

Od 7. avgusta 1961 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo zaradi služnja vojaščine pa že od leta 1957.

Leta 1961 se je zaposlil kot nekvalificiran kopač v Jami zahod. Leta 1967 je bil premeščen v Jamo vzhod, leta 1969 v Jamo zahod, leta 1971 v Jamo vzhod, leta 1973 v Jamo zahod, leta 1974 v Steber 8, leta 1980 v Jamo Preloge in leta 1986 v Jamo Škale, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1963 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1965 še za kvalificiranega kopača.

Sodeloval je tudi pri udarniški izgradnji Velenja.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Anton KVEDER,
upokojen 31. maja

Rojen je bil 20. aprila 1941 v Petrovčah pri Celju. Poročen s Štefko, rojeno Podvržan.

Od 14. junija 1966 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificiran kopač v Jami vzhod. Leta 1975 je bil premeščen v Jamo Škale, leta 1979 v Jamo Preloge in leta 1980 v Jamo Škale, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1967 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1970 še za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Anton SLATINJEK,
upokojen 31. maja

Rojen je bil 5. januarja 1935 v Spodnjem Doliču. Poročen z Ano, rojeno Podmenik.

Od 7. oktobra 1959 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot

nekvalificiran kopač v Jami vzhod. Leta 1967 je bil premeščen v Jamsko mehanizacijo, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1961 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1963 še za kvalificiranega kopača.

Dejaven je bil tudi v samoupravnih organih.

Sodeloval je tudi pri udarniški izgradnji Velenja.

Nagrajen in dobitnik diplome ta vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Jože NOVAK,
upokojen 31. maja

Rojen je bil 3. decembra 1940 na Donački gori pri Rogatcu. Poročen z Marijo, rojeno Rednak.

Od 17. avgusta 1962 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo zaradi službenja vojašine pa od leta 1959.

Leta 1962 se je zaposlil kot nekvalificiran kopač v Jami vzhod. Leta 1967 je bil premeščen v Jamo zahod, leta 1973 v Jamo vzhod, leta 1977 v Steber 8, leta 1981 v Jamo Preloge in leta 1986 v Jamo Škale, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1963 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1965 še za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Cveto GABERŠEK,
upokojen 1. junija

Rojen je bil 5. aprila 1931 v Migojnicah pri Žalcu. Poročen z Majdo, rojeno Sitar.

Od 10. novembra 1960 je neprekinjeno delal v RLV, od leta 1962 pa v rudniku Zabukovica v Žalcu.

V RLV se je zaposlil kot elektrotehnik pri jamski mehanizaciji in delal pri njej vse do upokojitve.

Leta 1965 je opravil strokovni izpit za jamskega nadzornika elektro stroke.

Zelo dejaven je bil tudi v samoupravnih

organih in družbenopolitičnih organizacijah.

Udeležil se je tudi dveh udarniških delovnih akcij širšega družbenega pomena.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in priznanja za 15 let aktivnosti v jamski reševalni četi RLV.

Jože PODVRATNIK,
upokojen 1. junija

Rojen je bil 27. aprila 1933 v Lepi njeni pri Velenju. Poročen s Frančiško, rojeno Sedovšek.

Od 30. oktobra 1959 je neprekinjeno delal v

RLV. Zaposlil se je kot nekvalificiran kopač v Jami vzhod. Leta 1977 je bil premeščen v Steber 8, aprila 1979 v Jamo Preloge in maja 1979 v Jamo Pesje, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1961 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1963 še za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Ivan BOBEK,
upokojen 2. junija

Rojen je bil 15. maja 1938 na Planini pri Sevnici. Poročen z Marto, rojeno Kitek.

Od 10. avgusta 1960 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot

nekvalificiran kopač v Jami vzhod. Leta 1976 je bil premeščen v Jamo zahod, sedaj skupaj z Jamo vzhod Jama Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1963 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1965 še za kvalificiranega kopača.

Sodeloval je tudi pri udarniški izgradnji Velenja.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Ludvik MELANŠEK,
upokojen 2. junija

Rojen je bil 28. junija 1938 v Podkrajju pri Velenju. Poročen z Ljudmilo, rojeno Kolar.

Od 24. januarja 1961 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo za-

radi službenja vojašine pa od leta 1957. Leta 1961 se je zaposlil kot nekvalificiran kopač v Jami zahod. Leta 1975 je bil premeščen v Jamsko mehanizacijo in transport in leta 1977 v Jamski transport, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1971 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača, leta 1976 za kvalificiranega transportnega delavca in leta 1977 še izpit za delo z jamsko lokomotivo.

Dejaven je bil tudi v samoupravnih organih.

Sodeloval je tudi na mnogih udarniških delovnih akcijah za izgradnjo Velenja.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Vesna ŠMERGUT

Marjan Vodišek **je imel v Šoštanju** **samostojno razstavo** **svojih likovnih del**

V četrtek, 2. junija, so v Mayerjevi vili v Šoštanju odprli samostojno razstavo likovnih del člana Društva šaleških likovnikov Marjana Vodiška, zaposlenega v delovni organizaciji našega kombinata Tiskarni.

Veliko delavcev našega kombinata zelo dobro pozna Marjanove risbe; posebno karikature, saj z njimi včasih popestri tudi naše glasilo Informator ali Rudar.

Na samostojni razstavi Marjanovih likovnih del v Mayerjevi vili smo si obiskovalci lahko ogledali petdeset del v različnih tehnikah.

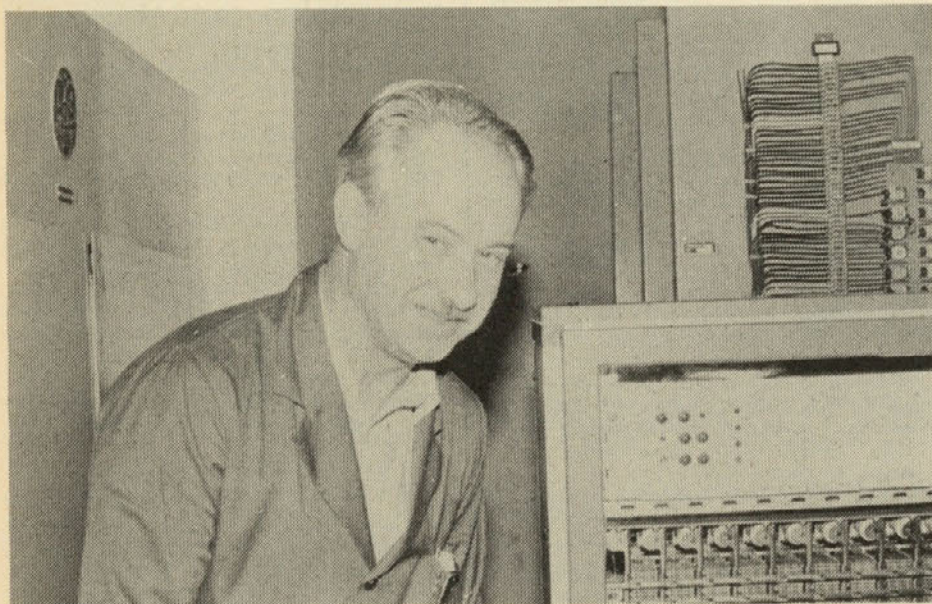
Ocenjevalka njegovih del na tej razstavi je med drugim zapisala:

"Marjan Vodišek je začel ustvarjati popolnoma samorastniško. V Društvo šaleških likovnikov se je vključil že takoj, ko je bilo ustanovljeno. Vendar pa je bolj kot večina drugih članov društva vse do danes ohranil svoj prvotni način umetniškega ustvarjanja. Njegovi kolegi so se ogreli tudi za akvarel, ki ga Vodišek sicer vključuje v svoje likovno izražanje, a še vedno najbolj goji risbo."

Glede na te besede najbrž ni čudno, da je akademski slikar Lojze Zavolovšek, ki je odprl to razstavo Marjanovih likovnih del, za najlepše in najboljše označil tiste Marjanove risbe na razstavi, ki so brez dodatka barv. Imenoval ga je kar mojstra risbe, ker zna s tankim damskim peresom prenesti na risalni papir vzgibe svoje duše. Kljub različnosti tehnik likovnega ustvarjanja - je dejal Lojze Zavolovšek - je v njegovih delih še vedno mogoče čutiti najmočnejši izraz ravno v risbi.

Marjan pa se pojavlja s svojimi risbami tudi kot ilustrator v delih literarnih ustvarjalcev. Nazadnje so njegove risbe likovno dopolnile pesniško zbirko delavca našega kombinata Josipa Bačiča - Savskega./Tatjana Hudomalj/

PORTRETI

Janko MEŽA, delavec TE Soštanj - vnet racionalizator!

Ko sem po pogovoru z Jankom Mežo odhajala iz TE Soštanj, je bil za mano zanimiv in poučen sprehod po delu soštanjskih termoelektrarn. Med njim mi je moj sobesednik "v živo" razkazal in popisal svoje obsežno delovno področje.

Delovno področje Janka Meže ne zajema le vodenje del za upravljalni sistem kotlov, kot se uradno imenujejo dela in naloge, pri katerih je Janko v TOZD TE Soštanj Vzdrževanje zaposlen že vrsto let. Sestavni del njegovega dela je elektronika in elektronika je tudi njegovo veliko veselje v prostem času - pa vsebina njegovih številnih racionalizacij.

V inovacijsko dejavnost ga je pripeljala njegova zaposlitev. Ko je po končani elektrogospodarski šoli začel delati v velenjski termoelektrarni, - njene ostanke še vidimo pri jašku Škale, - in to kot stikalec in izmenovodja, je bila delovni okvir zanj kmalu premajhen. Ob delu se je zato najprej izobrazil v delovodski šoli in se po njej kot merilni tehnik zaposlil v TE Soštanj. Odločilno za njegovo nadaljnjo delovno pot pa je bilo, da je v soštanjske termoelektrarne prišel v času njihove intenzivne izgradnje.

Takole se Janko spominja tistih let:

"Gradili smo blok 4, po tehnologiji povsem novo energetske proizvodno enoto - z elektronskimi merilnimi pripravami. Te naprave so bile nove in za nas polne neznanč. Njihovo začetno delovanje pa so spremljale težave.

Naslednja faza izgradnje TE Soštanj je bila graditev bloka 5. Vanj smo vgradili še modernejši sistem krmiljenja.

Vse te novice in hkrati skrivnosti so me gnale, da sem vrtal v notranjost naprav, jih spoznaval do podrobnosti, se hkrati učil in jih skušal izpopolnjevati."

Takšni so bili spočetki Jankovega racionalizatorstva.

Ena njegovih prvih večjih racionalizacij je bil spominski indikator, ki lovi kratkotrajne motilne impulze in opozarja na njih in s tem preprečuje izpad posameznih merilnih naprav, agregata ali celo celega bloka. Po njegovi zamisli deluje v TE Soštanj že peto leto tudi avtomatski pogon čistilnih verig, letos pa montirajo merilnike temperature v kotlih, ki so Jankova najnovejša tehnična izboljšava.

To so le njegove tri večje poleg številnih manjših racionalizacij, ne manjka pa mu idej še za nadaljnje.

"V domači kleti sem si izdelal majhno delavnico, kjer preživim večino svojega prostega časa," je Janko razpredal misli o svoji "ljubezni", kajti to elektronika zanj gotovo je.

"Poleg mojega čisto praktičnega dela, ki je že delno preizkušanje mojih inovacijskih idej v praksi, se seveda še vedno učim ali vsaj izpopolnjujem svoje znanje. Prvo znanje o elektroniki mi je nameč že pred skoraj tridesetimi leti dala enomesna praksa v ZRN, od koder smo uvozili kotel za blok 4, potem pa sem to znanje dograjeval z delovnimi izkušnjami. Danes pa elektronika in avtomatizacija napredujeta tako hitro, da se izboljšave in novosti pri nlijukar vrstijo. Temu lahko kolikor toliko sledim le s prebiranjem tuje, predvsem nemške strokovne literature."

Zadnja leta ima Janko natančno določen cilj, h kateremu je usmerjen: izdelati želi sistem krmiljenja strojev z mikroprocesorjem; torej popolnoma avtomatizirati delovanje strojev. Temu je posvetil že ogromno truda in časa, a ve, da je tudi pred njim še naporna pot.

Ob vsem tem je povedal tole še o racionalizatorstvu na splošno:

"V naši delovni organizaciji je potencial znanja delavcev gotovo večji, kot je videti na zunaj. Žal pa ga nihče ne zna prav aktivirati. Bolj bi predvsem morali spodbujati skupinsko delo, kajti posameznik ne obvladuje znanja z različnih področij, ki ga lahko terja njegova racionalizacija. Pogosto mu tudi zmanjkuje časa, ker mora vse narediti sam. Na mnoge 'bodoče' racionalizatorje pa bi skupinsko delo vplivalo tudi spodbujevalno."

Žal pa skupinsko delo na delavce ne vpliva pretirano spodbujevalno na družbenopolitičnem področju, na katerem Janko deluje že vsa leta svojega dela. Da so delavci pri družbenopolitičnem delu pasivni, je že stara, oguljena fraza, a Janko jo še kako živo občuti pri opravljanju svoje sedanje funkcije - predsednika delavskega sveta naše sestavljene organizacije.

"Delavci danes ne upravljajo ničesar drugega razen svojega dela," je Janko zastavil svoje razmišljanje o tem in dodal: "Vse drugo je uokvirjeno - bolj ali manj določeno vnaprej.

Čemu torej razpravljati in odločati, če je vplivanje na potek stvari omejeno?" je Janko kritično sklenil misel o tej temi.

Ob tem sva sklenila tudi ogled Jankovega prostorsko zelo raznoliškega in obsežnega delovnega prostora in najin pogovor speljala še na družinsko življenje.

Kljub temu, da je Janku prenekateri dan prekratek, svoje družine ne zanemarija. Ž ženo sta si pred leti naložila še skrb za Jankovega sedaj že 89 letnega očeta, medtem ko sta oba otroka, hči in sin, že odrasla, študenta, in ubirata svoje poti.

In ob slovesu sem se spomnila na začetek pogovora! Janko mi je nameč bolj mimogrede omenil, da je januarja letos "srečal Abrahama" in da bo junija letos imel 30 let delovne dobe.

Čeprav je njegova omemba teh življenjskih etap sprva zvenela, kot da sta to življenjski prelomnici, po katerih se človeku življenjska in delovna pot umirja, sem vendarle vedela, da zanj to ne drži. Saj Janko ima še vedno veliko energije, delovne izkušnje, ki si jih je nabral, pa bogatijo njegove ideje in mu jih pomagajo uresničevati.

Diana Janežič

Franc ŠKARJA, partizan Marko, komunist

Vedno dlje v preteklosti so časi, ko so borci naše narodnoosvobodilne vojske in sploh vsi narodno zavedni ljudje v Jugoslaviji izbojevali zmago nad okupatorjem, zavihali rokave in od zore do mraka garali za obnovo naše domovine.

Nikogar ni bilo, ki bi se spraševal za dodatni zaslužek za nadurno delo. Ljudje smo si zaupali in bili zadovoljni že, če smo imeli kaj za pod zob.

Prva povojna leta so bila leta, ko se nismo oblačili po modi, ko smo se na cestah poznali, ko smo spoštovali zakone. To so bili časi, ko na sestankih nismo "mlatili prazne slame", ko smo de-

lavci dobivali tolikšen zaslužek, kolikor smo naredili. In bili so potem časi delavskega samoupravljanja in pravih komunistov, ki smo jih vsi spoštovali, ker niso nikdar lagali, poznali kraj, poverjanj...

Med te borce za našo svobodo, med takšne povojne garače, poštenjake in zavodne delavce ter trdne komuniste spada tudi Franc Škarja, partizan Marko.

Franc Škarja se je rodil leta 1915 v Senožetih pri Litiji.

Dvanašt otrok je skupaj s staršema, malima kmetoma, toklo splošno revščino; Franc je dobil prve čevlje šele pri sedmih letih, ko je šel v osnovno šolo v Dolsko.

Že s štirinajstimi leti je postal delavec; najprej v opekarni, potem pri bratu Tonetu na žagi in v mlinu, nato pri regulaciji Save in končno še pri železnici. Ne pa dokončno, saj je zaradi včlanjenja v zvezo jugoslovanskih

uspelo pobegniti - iz taborišča v Dravogradu. Po skrivnih poteh se je potem vrnil domov, kjer se je povezal z Lipetom, da bi ga odpeljal k partizanom in včlanil v Komunistično partijo Slovenije.

Pred sprejemom v KPS je moral Franc izpolniti nekaj težkih nalog, da bi se potrdil kot primeren kandidat za sprejem v komunistično partijo.

Organizirati je na primer moral transport ranjencev čez Savo, pripeljati k partizanom zastraženega učitelja, gestapovca, prenesti obvestilo Francu Leskošku-Luki, da se II. grupa odredov partizanske vojske ne more prebiti čez Savo, priskrbeti partizanom večjo količino orožja, ki ga je ob razsulu odvrgla starojugoslovanska vojska...

Vse naloge je Franc uspešno opravil.

Sprihodom med borce NOV je Franc postal partizan Marko. Zaupali so mu važne naloge; sprva je bil kurir in obveščevalec, potem komisar savinjske čete in nato - v dolenskem odredu - pomočnik politkomisarja.

Koliko so mu zaupali, pove že podatek, da je bil predlagan za komisarja zaščitnega bataljona glavnega štaba slovenske partizanske vojske. Vendar to nalogo je iz zdravstvenih razlogov moral odkloniti.

O njegovi pomembnosti priča tudi tiralica za njim, v kateri je okupator razpisal 30 000 mark nagrade za tistega, ki bi ga pripeljal živega ali mrtvega. Kasneje se je zgodilo, da so Nemci Franca razglasili že za mrtvega, a to je zvedel šele po osvoboditvi.

Med eno od vojaških operacij je bil Franc ranjen v glavo in med prevozom v bolnišnico še enkrat, zato je danes 60-odstotni vojaški vojni invalid.

Zaradi zdravljenja poškodb glave pa še obolenja živcev in želodca, ki se mu je vmes pridružilo, se je vojna za Franca končala šele sredi leta 1946... Takrat je tudi zanj prišla težko pričakovana svoboda, ne pa tudi počitek. Zakaj začel je opravljati dela inšpektorja za hrano, ob tem pa je sprejel tudi partijske funkcije.

Leta 1948 se je pri političnem delu spopadal z vsem, s čimer se je bilo treba spopasti v obdobju informbiroja.

Kot uslužbenec podjetja za odkup živine in kmetijskih pridelkov je vsak dan občutil težo odloka o obvezni oddaji kmetijskih pridelkov in živine. Ta naloga ni bila lahka ne za kmete, zavezane za obvezno oddajo, ne za tiste, ki so morali na terenu zbirati, terjati, včasih tudi na silo odvzeti kmetijske prideleke in živino.

V teh letih si je Franc ustvaril tudi družino, dobil dva sinova, Francija in Bojana, ni pa mogel dobiti družinskega stanovanja. Zato se je kar dal pregovoriti Jožetu Tekavcu, vodilnemu delavcu za kadrovsko-socialne zadeve v tedanjem velenjskem rudniku, da se zaposli pri velenjskem rudniku, kjer da bo dobil tudi družinsko stanovanje. To je bilo leta 1955. Takrat je Franc postal v RLV najprej referent za požarno varnost, nato nadzornik v lesnem skladišču, leta 1956 pa poslovodja v takratnem rudniškem zunanem obratu. Kasneje je bil še enkrat premeščen, za vodjo komunalne dejavnosti v RLV, in to delo je opravljal vse do upokojitve konec šestdesetih let.

Tudi v Velenju Franc nikoli ni stal križem rok, ko je bil za njim njegov vsakdanji delavnik; vključil se je v Industrijsko gasilsko društvo RLV, bil dejaven v partijski organizaciji in občin-

ski zvezi borcev NOV Velenje. Poleg tega se ni branil dela na udarniških akcijah za izgradnjo novega Velenja.

Za svoje požrtvovalno delo je prejel veliko priznanj in odlikovanj; med drugimi odlikovanje za hrabrost, medaljo za zasluge za narod III. stopnje, red bratstva in enotnosti, red dela z zlatim vencem in številna odlikovanja za aktivnost v občinski gasilski zvezi pa še nič koliko partijskih pohval in priznanj.

Danes je življenje Franca Škarje mirnejše. Preživlja ga s svojo družino, ponos na svoja dva sinova. Na Francija, ki je vodja temeljne organizacije RLV Jame Preloge, in Bojana, ki je vodja obratnega jamomerstva v RLV in aktiven družbenopolitični delavec.

Franc je še posebno srečen v krogu svojih treh mladostno razigranih vnukov in vnukinj, saj mu razgibajo sicer umirjeno življenje.

Nad njegovim zdravjem, kolikor mu ga je še ostalo po težkih letih njegovega življenja pred vojno, med njo in po njej, bedijo zdravniki.

Franc pa se še vedno živo zanima za vse, kar se dogaja doma in po svetu. Resda se v družbeno dogajanja v svojem okolju ne more več dejavno vključevati, zato pa rad katero reče o nesmiselnih vojnah po svetu in gospodarski in družbeni krizi, v katero se zadnja leta pogreza naša država. V teh komentarjih prepleta misli na čase pred desetletji, ko so se vsi jugoslovanski narodi enotno uprli okupatorju in si skupno izborili svobodo, z današnjim časom, ko republike in avtonomni pokrajini v Jugoslaviji včasih vlečejo vsaka v svojo smer in trmoglavijo kot neubogljivi otroci v številni družini...

Lojze Ojsteršek
in uredništvo

Jože ČEPIN, delavec Klasirnce

Dom, redno delo, hokej

Dom. Beseda, sestavljena le iz treh črk, a za vsakega človeka polna spominov, veselih in žalostnih; beseda, ki pomeni sprva otroštvo, pozneje zrelo življenje v dvoje, troje...

Prvi Jožetov dom je bilo barakarsko naselje ob starem jašku RLV - Škale. Reklji so mu "bosanske bajte", ker so jih bojava gradili Bosanci. Te barake so kasneje porušili. Zaradi odkopavanja premoga se je spremenila tudi pokrajina krog njih. Na tem področju pa je danes spet naselje, zdaj hišic za rekreacijo in vrtičkarstvo - rečemo mu tudi "Kunta Kinte".

Jožetov dom niso le spomini na tiste barake; to je spomin na življenje stare rudarske družine. Na očeta, Franca Čepina, rudarja v našem rudniku in še prej v Srbiji pa godbeniškega delavca. Na mater, gluho, odkar Jože pomni, in slepo zadnjih deset let njenega življenja.

Jožetov spomin na mamo je žalosten. "In poln vrzeli," Jože tiho pripoveduje. "Bila je Čehinja. Ko je bila stara 3 leta, se je s starši preselila v Nem-

Za svoje požrtvovalno delo je Franc Škarja prejel veliko priznanj in odlikovanj; med drugimi odlikovanje za hrabrost, medaljo za zasluge za narod...

strokovnih sindikatov in svojega dela v njej moral še menjati zaposlitev.

Zaradi tega, ker je zagovarjal ideje komunistične partije in se zavzemal za delavske pravice, se je celo tako zameril katoliškemu kleru, da ga je izključil iz katoliške cerkve. To pa za človeka takrat ni bilo enostavno.

Tik pred začetkom druge svetovne vojne se je zaposlil v tovarni celuloze in papirja v Krškem - po posredovanju njenega takratnega direktorja Lovrenca Gradiška, kasneje partizana Lipeta.

Franc se je 27. marca 1941 ob priključitvi Jugoslavije k trojnemu paktu pridružil protestnemu shodu v Ljubljani, ob napadu nemške vojske na Jugoslavijo 6. aprila 1941 pa ga je aretirala patrolja starojugoslovanske vojske. A ji je še isti dan ušel z vlaka. Vendar čez dva meseca je bil zopet aretiran. Pripadniki nemške vojske so ga to pot zajeli, češ da simpatizira s komunisti. Toda po osmih mesecih od zajetja mu je

čijo. Kako je mati prišla potem, čez leta, v Jugoslavijo, ne vem. Kot otroka me to ni zanimalo, pozneje je bilo prepozno..."

Dom so bili tudi sestri in brat, ki je danes Jožetova edina vez z nekdanjim domom.

Ena sestra živi v daljni Avstraliji, druge Jože nikoli ni spoznal in je zanj obstajala vedno le v žalostni pripovedi, kako jo je 10-letno v igri, "za šalo", s puško ustrelil vrstnik...

Zaposlitev. Le dve je skusil doslej. Prvo je imel v Gorenju, potem ko se je izučil za ključavničarja. Drugo ima danes, v temeljni organizaciji Klasirnici našega rudnika; dobil jo je, ko se je ob delu izšolal za strojnega tehnika.

Primerjava njegove prejšnje in zdajšnje zaposlitve!

"Čudno se mi je zdelo," se veselo zasmije, "ko sem prišel v jamo. Kako je bilo vse zelo veliko!

V Gorenju je bil največji vijak M 8 ali M 10, v Klasirnici pa je najmanjši M 16.

V začetku se mi je v klasirnici zdelo, da ogromno delam, saj je vse, kar sem prijel v roko, bilo veliko in težko. Hkrati pa sem imel občutek, da naredim manj kot v Gorenju."

Zdaj je Jože v klasirnici nadzornik transporta in tako dela tudi pri vzdrževanju naprav za prevoz ljudi. Na delu je vedno že pred peto zjutraj, ker mora pregledati kletko, jašek, vrvi.

Vse pri transportu ljudi mora delovati brezhibno in je doslej še vedno delovalo tako.

In ne le brezhibno, temveč vedno tudi boljše. K temu tudi Jože znatno prispeva. Kajti porodilo se mu je že precej idej, kako v njegovem delovnem območju izboljšati delovanje posameznih naprav ali racionalizirati katero od vsakodnevnih opravil.

Od njegove prve racionalizacije, do ideje za katero je prišel povsem po naključju, prijavil pa na prigovarjanje sodelavca, je minilo 5 let.

"V zadnjem času so v naši temeljni organizaciji boljši pogoji za racionalizatorstvo," Jože razpreda svoje misli.

"Tisti delavci, ki nimajo racionalizatorskih oziroma inovacijskih idej, sodelavcem, ki jih imajo, seveda nagajajo; če drugače ne, zbijajo šale na račun racionalizatorjev. Toda novi poslovodje podpirajo vsako, še tako majhno in na videz nepomembno inovacijsko zamisel nas racionalizatorjev.

Racionalizatorji pa si pomagamo tudi sami med sabo, in sicer tako, da drug drugega spodbujamo in si svetujemo," še pove o tem Jože.

Med to pripovedjo natrese tudi nekaj podrobnosti o svojih racionalizacijah; o tistih, ki so že realizirane, praktično uresničene, in o tistih, ki jih še snuje.

Ne razmišlja pa le o izboljšavah v svojem delovnem območju, temveč tudi o inovacijah v RLV nasploh.

"Čimprej bo treba zgraditi še en izvozni jašek za premog. Saj ko se bo jašek v starih Prelogah podrl, bo premog prihajal na dan le po izvoznem nadkopu Pesje.

Nedavno so se, recimo, pokvarili prenosniki transportnega traku, in če bi jašek Preloge ne delal več, bi proizvodnja nekaj dni stala!

Slabo je tudi, da transportiramo pre-

Jože ČEPIN

mog po trakovih v obliki trikotnika. Taka izvedba namreč terja ogromno transportnih trakov in zato tudi ogromno porabo električne energije za njihov pogon.

Res je sicer, da letos nimamo težav ne s pomanjkanjem premoga ne električne energije, toda..., pol za šalo, pol za res zaokroži Jože svoje razmišljanje o tej stvari.

Hokej. Tretja beseda, ki Jožetu zelo veliko pomeni. Tudi v najinem pogovoru je bil na tretjem mestu, čeprav bi ga Jože, če bi izbiral, gotovo dal na prvo. V glavnem pa sva se o tej njegovi "ljubezni" pogovarjala z vidika, kako bi bilo, če bi...; potem ko je Jože uvodoma povedal tole:

"Od nekdanj sem zaljubljen v ledeno ploskev in v začetku sedemdesetih let sem

bil zelo obetaven igralec hokeja v takratnem hokejskem klubu Pesje. Igrali smo že celo v drugi hokejski ligi! Trenirali smo pozimi na zaledenem velenjskem jezeru, potem pa so nam občinski telesnokulturni delavci obljubili drsališče. Mnogi se bodo najbrž še spomnili, da je bil za njegovo lokacijo določen travnik pod Vilo Herberstein oziroma ob bencinski črpalki v Šaleku. Toda splet okoliščin - raje bi rekel: lokalna politika - je te načrte pokopal. Denar je pobral nogometni klub Rudar in turistični center na Golteh, ki je bil ravno takrat v finančni krizi..."

Ravno na tem mestu pa je najin pogovor stekel z vidika, kaj bi bilo, če bi...

Če bi v Velenju takrat zgradili drsališče, bi si namreč Jože nadaljnje življenje drugače zastavil. In tudi če bi takratnim velenjskim hokejistom odkrito povedali, da drsališča v Velenju ne bo, bi Jože odšel trenirati v Celje ali v Ljubljano.

"Tako pa sem skupaj s prijatelji hokejisti čakal in verjel obljubam. Vedeli smo za vsako lopato, ki so jo kje v Velenju zasadili za izgradnjo česa novega, in upali, da bo zraslo tudi kaj za nas. In kako smo bili razočarani, ko smo končno doumeli, da iz vsega skupaj ne bo nič!"

A Jože se kljub tem peripetijam hokeju ni odpovedal. Zbral je stare in nove navdušence za hokej in skupaj so si na Konovem uredili drsališče, kjer se pozimi lahko po ledu podijo za trdo gumijasto ploščico.

Sicer pa nobena hokejska tekma na Jeseenicah in v Ljubljani ne mine brez Jožeta, ki ga najbolj navdušuje igra jesenskih hokejistov...

Še enkrat dom. Danes je Jožetov dom velenjsko blokovno stanovanje v naselju Gorica. Spomini iz otroštva ga le še tu pa tam prevzamejo, zdaj ko mu življenje poteka v dvoje, z ženo Marjeto. Pa v troje? Že peto leto upata, da se jima bo pridružil novi mali član družine! Marjeta pravi, da bi sprejela tudi tujega otroka za svojega, Jože pa, da je za to še čas...

Diana Janežič

Jože ŽNIDARIČ, delavec Jamske mehanizacije

Jubilant 5 let aktivnosti v jamski reševalni četi RLV

Jože je po rodu Ljutomerčan, rojen leta 1948 kot prvi od štirih sinov v žnidaričevi družini. Denar je k hiši prinašal le oče, železničar, sinovi pa so, kakor hitro so dovolj zrasli, hodili delat po tujih hišah in s tem vsaj malo blažili revščino.

Jože je osnovno šolo v Ljutomeru končal z odličnim uspehom in želel postati tekstilni tehnik...

Po poklicu ste vendar strojnik, zaposlen v temeljni organizaciji RLV Jamski mehanizaciji. Ali ni poklic, ki ga sedaj opravljate, precej drugačen od dela tekstilnega tehnika?

Na 15. republiški jamski reševalni vaji, ki je potekala 11. junija v jami Kotredež rudnika rjavega premoga v Zagorju, so reševalci jamske reševalne čete RLV ponovno dokazali svojo reševalsko zanesljivost.

95 jamskih reševalcev iz vseh slovenskih rudnikov in istrskega rudnika Raša je na tej reševalni vaji preizkusilo svojo usposobljenost za reševanje ob nesrečah v rudnikih.

Reševalce RLV sta zastopali dve ekipi in vod za zveze.

Prva naloga reševalcev pred odhodom v jamo je bil pregled delovanja in nameščanje reševalnih aparatov in to nalogo so naši reševalci odlično opravili.

Kako so jamski reševalci telesno pripravljene, so po vaji v rudniku preizkusili še z merjenjem moči v treh športnih panogah: vlečenju vrvi, streljanju z zračno puško in malim nogometu.

Reševalci jamske reševalne čete RLV so bili najboljši strelci, "srebrni" nogometaši in tretji v vlečenju vrvi. S temi uvrstitvami so si pridobili prehodno trofejo - kipec jamskega reševalca. /Pripravil Lojze Ojsteršek/

Seveda. Vendar moje poklicne želje so bile zaradi slabega gmotnega položaja naše družine in tega, da so bili trije mlajši bratje še osnovnošolci, neuresničljive. Leta 1963 sem se zato vpisal v prvi letnik rudarske strojne šole v Velenju, ker je bila ta šola skoraj brezplačna, in se tako začel šolati v prvi generaciji rudarjev strojnikov v bivšem velenjskem rudarskem šolskem centru.

Ni mi žal, da sem si izbral ta poklic; danes sem z njim, in s svojim delom sploh, resnično zadovoljen.

Torej vam je delo v rudarstvu po meri in ste zato že pet let tudi član jamske reševalne čete RLV?

Lahko bi rekli tudi, zakaj sem šele pet let aktiven pri jamskem reševalstvu našega rudnika, saj bi glede na svojo starost in delovni staž pri RLV lahko bil že dalj časa jamski reševalec. In zakaj nisem?

Že pred devetimi leti sem se hotel vpisati med reševalce, a se zaradi zdravstvenih težav nisem mogel.

Tako sem torej samo pet let član jamske reševalne čete; oziroma njene ekipe za zveze, ki je dobra ekipa. Saj doslej se je naša ekipa na vseh reševalnih vajah in akcijah izkazala za zelo zanesljivo in bila za zanesljivost tudi večkrat pohvaljena.

Imamo pa tudi možnosti, da smo v ekipi reševalcev za zveze zanesljivi, in sicer zato, ker smo dobro opremljeni s sredstvi za vzpostavljanje komunikacijskih zvez. Po opremljenosti namreč lahko štejemo za eno od najsodobnejše opremljenih ekip za zveze v reševalnih četah slovenskih rudnikov. To pa nam nalaga tudi veliko obveznost in odgovornost in terja od nas zbranost na reševalnih vajah in akcijah pa dobro telesno pripravljenost za prenašanje naporov pri jamskem reševalstvu. A zavest, da ob jamskih nesrečah pomagamo reševati človeška življenja in družbeno lastnino, vse breme, ki nam ga nalaga članstvo v reševalni četni, odtehta.

Zelo ste aktivni tudi v družbenopolitičnih organizacijah. Od kdaj?

Pri družbenopolitičnem delu sem začel sodelovati v mladinski organizaciji v srednji šoli in bil potem družbenopolitično aktiven tudi med služenjem vojaškega kadrovskega roka. Takrat sem postal tudi član zveze komunistov.

Družbenopolitično delo me tako dodatno zaposluje vse od začetka rednega dela v RLV in danes opravljam kar precej pomembnih družbenopolitičnih funkcij. Vendar najbolj dejaven sem pri opravljanju funkcij predsednika delavskega sveta Jam ske mehanizacije in sekretarja ene od osnovnih organizacij ZK v njej. Poleg teh pa me precej dodatno zaposluje tudi funkcija sekretarja velenjskega občinskega aktiva komunistov neposrednih proizvajalcev.

Ob tem pa naj poudarim, da svojih rednih delovnih obveznosti zaradi opravljanja družbenopolitičnih funkcij ne zanemarjam in da se kljub velikemu številu različnih funkcij sploh ne štejem k funkcionarjem. Delavec sem in delo je zame vedno prvo.

Moje načelo je, da si vsak človek samo z delom pridobiva zaupanje ljudi, ugled v družbenem okolju in samozavest.

Lani ste bili jubilar 20 let dela. Kaj vse pa ste delali v teh dveh desetletjih?

Od začetka svojega delovnega staža sem zaposlen pri jamski mehanizaciji RLV, kjer pa sem opravljal že vrsto različnih del. Bil sem dežurni ključavničar, delal sem pri študijskih delih, pri montaži, pa tudi v jami sem bil nekaj let in v tem času opravil izpit za kvalificiranega rudarja kopača. Zdaj sem skupinovodja delavcev za opravljanje zahtevnejših popravil jamskih strojev.

Če pogledam počez na svoja pretekla leta dela, lahko rečem, da sem v teh dveh desetletjih doživel veliko lepih in tudi grenkih trenutkov. In ko že omenjam tudi svoje grenke izkušnje, naj poudarim, da zanje nikoli niso bili vzrok odnosi s sodelavci, temveč krizna obdobja v pregovništvu in mnoge reorganizacije v njem in celotni energetiki.

Moji sodelavci so večinoma zelo mladi ljudje in vedno se trudim, da bi razumel njihove interese, razmišljanja, težave in jim z nasveti pomagal prebroditi probleme. Zaradi tega pa sem s sodelavci tudi v dobrih odnosih in z njimi lahko lepo sodelujem. A kljub temu nisem več isti človek, kot sem bil nekoč. Res, zelo sem se spremenil. O tem priča že to, da sem se včasih zavedal predvsem svojih pravic, danes pa dobro vem tudi, kaj je moja in naša skupna dolžnost... Vem, da je dobro delati in uresničevati proizvodne načrte osnovna naloga vseh, ki delamo v RLV.

Kako pa glede na to, kar ste nazadnje rekli, gledate na navz-

križje med proizvodnimi in poslovnimi rezultati RLV v zadnjih letih?

Po naravi sem optimist in zato sem trdno prepričan, da vodilni delavci v našem kombinatu in pristojni republiški funkcionarji iščejo rešitve za izboljšanje družbenogospodarskega položaja premogovništva. Oboji se namreč lahko zavedajo, da je rudarjenje eden najtežjih poklicev in da morajo biti zato rudarji ustrezno materialno stimulirani za delo; ali da vsaj dolgo pri tem ni dopustno neskladje.

Dokler proizvodne načrte dobro izpolnjujemo, nam nihče ne more očitati, da kot kolektiv zahtevamo preveč.

Delavci v RLV dobro vemo, koliko moramo vsak mesec garati, da dosežemo mesečni proizvodni načrt, in nas zato moti, da je treba vsak mesec znova toliko prosjačiti, da dobimo denar za osebne dohodeke.

Zavedamo pa se tudi, da moramo še bolj zblížiti nagrajevanje jamskih in zunanjih rudniških delavcev; oziroma si enkrat za vselej med sabo dopovedati, da jamski delavci ne morejo opravljati svojega dela brez zunanjih rudniških delavcev - in nasprotno!

Pa še kaj o vašem odnosu do praznovanja 3. julija, rudarskega praznika, povejte?

Ta dan je res rudarski praznik. Veliko mi pomeni in ponosen sem, ko 3. julija v rudarski uniformi korakam skozi Titovo Velenje.

Kljub temu, da zadnja leta na različnih sestankih poslušamo očitke, koliko denarja porabimo za svečanosti in druge prireditve ob 3. juliju, mislim, da smo upravičeni naš praznik 3. julij še naprej tako praznovati, kot smo ga doslej!

Diana Janežič

Mladi raziskovalci za razvoj občine Velenje

Prispevek velenjske rudarske tehnične šole k raziskovalni dejavnosti

Na koncu maja in v začetku junija je potekalo v Ljubljani v okviru gibanja Znanost mladini letošnje, po vrsti že 22. srečanje mladih raziskovalcev iz Slovenije. Pred tem so bila takšna področna oziroma občinska srečanja. Tudi mladi raziskovalci v naši občini, ki jih združuje dejavnost Mladi raziskovalci za razvoj občine Velenje, so se srečali.

Ni pa gibanje Znanost mladini v državi dejavno samo na občinskih in republiških srečanjih in nazadnje še na zveznem srečanju mladih raziskovalcev, saj to so le nekakšne letne revije izdelanih raziskovalnih nalog mladih raziskovalcev.

Letošnje velenjsko občinsko srečanje mladih raziskovalcev je bila revija kar 33 raziskovalnih nalog s tehle področij:

- tehnološke izboljšave in inovacije (novosti),
- elektronski računalnik kot orodje v informatiki, tehnologiji in izobraževanju,
- racionalizacije v rabi energije,
- varstvo okolja,
- človek in družbeno okolje (sociologija),
- kulturna dediščina (etnologija),
- zgodovina Šaleške doline,
- rudarstvo,
- geologija,
- filozofija,
- tuji jeziki.

Izdelane naloge - učencev osnovnih šol, dijakov srednjih šol, študentov in drugih mladih raziskovalcev - za razvoj občine Velenje v okviru te tematike in ob pomoči strokovnih mentorjev so bile vse zelo zanimive. Poblížje pa si pogledjmo tiste, ki so jih izdelali dijaki velenjske rudarske tehnične šole (dijaki rudarske usmeritve za smer tehnik v Centru srednjih šol v Titovem Velenju), ki so se letos prvič vključili v dejavnost Mladi raziskovalci za razvoj občine Velenje!

Vseh nalog, ki so jih izdelali dijaki velenjske rudarske tehnične šole, je sedem, področja, na katera se nanašajo, pa so: rudarstvo,

geologija, varstvo okolja in racionalizacije v rabi energije.

Kratka predstavitev vseh teh nalog in njihovih avtorjev!

Tehnologija odkopavanja v Rudniku lignita Velenje

Avtorji te naloge so dijaki Mitja Purnat, Mitja Holešek in Božo Ovčar.

V njej so prikazali nekdanje in sedanje tehnologije odkopavanja v velenjskem rudniku; delno z uporabo arhivirane literature, delno pa z uporabo informacij iz pogovorov s starejšimi rudarji.

Površinski kopi v okolici Velenja

Avtorji te naloge so dijaki Danilo Kašnik, Sašo Ovniček in Jože Borovnik.

V njej so prikazali tehnologijo odkopavanja v peskolomu v Paki, ki je obrat TOZD RLV Izobraževanje; delno s fotografijami, ki so jih sami posneli v peskolomu in tudi sami izdelali, ter z opisi teh fotografij, delno pa z uporabo informacij iz pogovorov z vodjopeskoloma inž. Vladom Gavriloskim in s posameznimi delavci v peskolomu oziroma v TOZD RLV Izobraževanje.

Ekologija in odpepeljevanje

Avtorji te naloge so dijaki Stanko Prevalnik, Jože Pikel, Miran Beškovnik in Peter Aristovnik.

V njej so se lotili obravnave problemov odlaganja pepela iz termoelektrarn na premog, in to s tehnološkega kakor tudi z ekološkega vidika - z vidika vpliva pepela na vodo v Plevelovem jezeru v Titovem Velenju, kamor odlagajo pepel iz termoelektrarn v Šoštanju, z vidika možnosti uporabe pepela v industriji, gradbeništvu in kmetijstvu ter z vidika možnosti oživiljanja zemljišč, posutih s pepelom.

Mala hidroelektrarna na reki Paki v Doliču

Avtor te naloge je dijak Franci Vovk.

V njej je podrobno opisal izgradnjo te elektrarne, - zgradil jo je njegov oče -, odnos krajanov Doliča do izgradnje ter ekološke in ekonomske učinke zgrajene elektrarne.

Rudnik rjavega premoga Senovo

Avtorji te naloge so dijaki, doma s Senovega, Tomaž Čerin, Boris Budački in Blaž Mirt.

V njej so predstavili premogovnik Senovo, ki je po velikosti mali, po dejavnosti pa zelo aktiven.

Predstavitev so izvedli z uporabo literature, s fotografijami, ki so jih posneli v rudniku Senovo, opisi teh fotografij in z uporabo informacij iz pogovorov s posameznimi delavci v rudniku Senovo.

Odkopna metoda in separiranje premoga v rudniku rjavega premoga Laško

Avtor te naloge je dijak, po rodu Laščan, Matej Prosenec.

V njej je podrobno opisal preteklost, sedanost in načrte rudnika Laško za bodočnost, geološko zgradbo nahajališča premoga v Laškem, metodo odkopavanja in separiranja premoga v rudniku Laško sedaj, težave, ki jih ima rudnik z odlaganjem jalovine, in načrte za čiščenje rudniških odplak, ki odteka v Savinjo in zdaj veliko prispevajo k njeni onesnaženosti, in seveda tudi k onesnaženosti Save, ker se Savinja izliva vanjo.

Avtor je v nalogi posebej opozoril na pomanjkljivo skrb našega gospodarstva za raziskovanje razvojnih možnosti rudnika Laško.

Mentor pri izdelovanju vseh teh raziskovalnih nalog je bil diplomirani inženir rudarstva Boris Salobir, vsi avtorji teh

Delitev blokov za pogostitev
3. julija za upokojence TEŠ

Vsi upokojeni delavci TE Šoštanj lahko bloke za pogostitev 3. julija na velenjskem gradu oziroma - če bo deževalo - v Rdeči dvorani dvignete še jutri - v petek, 1. julija - do 14. ure v blagajni TE Šoštanj.

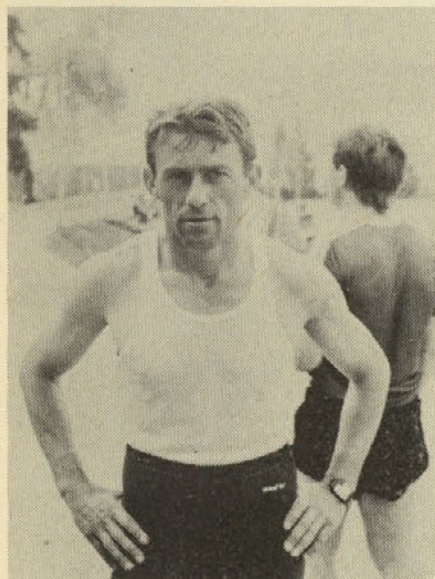
Sindikata TE Šoštanj

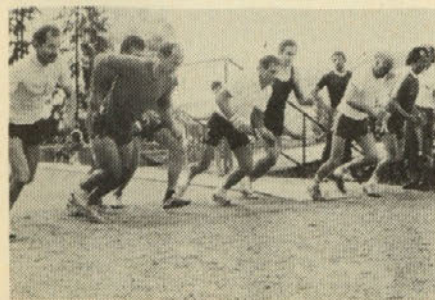
Darja REHAR

Obrad LAZIC

Start tekmovalcev, starih nad 40 let

nalog pa so v šolskem letu, ki se izteka, bili dijaki oddelka A tretjega letnika velenjske rudarske tehnične šole.

Še zadnja naloga za predstavitelje, ki je s področja geologije!

Zgradba Šaleške doline in posledice človekovega poseganja v naravno okolje

Avtorja te naloge sta dijaka 4. letnika velenjske rudarske tehnične šole Andrej Štimulak in Marko Fajič, mentor pri njenem izdelovanju pa je bila diplomirana inženirka geologije Mateja Štajner.

Iz njene vsebine sta avtorja za naše glasilo povzela tole:

"Največji del ozemlja Šaleške doline pokrivajo sedimentne kamnine; prod, konglomerati, peščenjaki, lapornate in peščene glinice ter rečne, potočne in jezerske naplavine.

Pomemben sestavni del površja so še apnenci.

Barve apnencev prehajajo od bele prek sive do temno sive.

Apnenci so drobno ali debelo zrnati.

Kjer so na apnenca vplivala tektonska gibanja, so prepleteni z velikim številom kalcitnih žilic.

Na terenu je mogoče najti tudi sklade masivnih apnencev, ob večjih prelomnicah pa milonitske (fino zdrobljene) kamnine.

Pod vplivom tektonskih gibanj so nastali tenkoploščati apnenci.

Posledice človekovega poseganja v naravno okolje se kažejo v dviganju in spuščanju posameznih delov terena ob številnih prelomih in v spremembah krajinske podobe posameznih krajev doline zaradi površinskega ali podzemnega pridobivanja rudnin."

Vse te naloge so bile predstavljene tudi na letošnjem republiškem srečanju mladih raziskovalcev v Ljubljani, naloga Ekologija in odpepeljevanje pa še na letošnjem zveznem srečanju mladih raziskovalcev v Prištini.

Torej bi za sklep tega sestavka lahko uporabili tole misel velenjskega rojaka in slovenskega pedagoga Gustava Šiliha:

IZ DOBRE ŠOLE PRIRASTEJO BOLJŠI ČASI!

Pripravil Boris Salobir

ŠPORT IN REKREACIJA

Naše letošnje delavsko prvenstvo v krosu

Torek popoldne, 14. junija. Stadion v Titovem Velenju.

Vreme sončno in toplo - kot naročeno za tekmovalce v krosu. Število moških za tekmovalce v vseh treh starostnih razredih zadovoljivo, udeležba žensk pa več kot borna.

Le tri delavke iz celega kombinata so zbrale pogum in pretekle 800 m dolgo progo. Isto progo je preteklo tudi 11 delavcev kombinata, starih nad 40 let, in nadaljnjih 26 delavcev kombinata, starih od 30 do 40 let; 19 naših delavcev, starih do 30 let, pa je preteklo 1500 m dolgo progo.

Iz dveh pomenkov ob koncu tekmovanja!

Obrad Lazić,
delavec ESO:

Z atletiko se aktivno ukvarjam že prek 10 let. Sem tudi član velenjskega atletskega kluba in sem na stadionu vsak dan vsaj eno uro. Glede na to, da sem že precej izkušen atlet, veliko treniram kar sam, z nasveti in napotki pa mi seveda pomaga trener v klubu Anton Štajner.

Krosa v okviru delavskih športnih iger našega kombinata se vedno udeležim, saj si s sodelovanjem na njem utrujem telesno kondicijo.

Mimogrede - med veterani bom tekmoval tudi na republiškem prvenstvu v krosu.

Sem pa vesel, da je bila udeležba tekmovalcev na tem krosu precej dobra."

Darja Rehar, delavka
skupnih služb našega kombinata:

"Od vseh delavskih športnih iger našega kombinata se redno udeležujem tekmovalcev v atletskih disciplinah in v plavanju. Bi se pa tudi drugih, če ne bi za to ali ono od naših tekmovalcev zvedela šele tisti dan, ko je na sporedu, ali pa celo dan kasneje. Tako je bilo na primer stekmovalcema v kegljanju in streljanju.

Poleg našega vsakoletnega spomladanskega krosa se udeležim vsako jesen tudi našega atletskega troboja.

Je pa že kar sramota, da je udeležba žensk na vseh delavskih tekmovaljih našega kombinata tako slaba. Je res mogoče, da nimajo časa, kot se rade izgovarjajo? Ali pa preprosto nimajo interesa? Jaz to težko razumem, saj sem prepričana, da bi vsaka ženska morala poskrbeti za to, da bi se vsaj včasih razgibala in s tem tudi malo razvedrila in okrepila."

Uvrščeni posamezniki na prvih pet mest

Ženske 1. Marija Britovšek - DSSS REK, 2. Marica Ložič - DSSS TE Šoštanj, 3. Darja Rehar - DSSS REK

Moški, stari do 30 let: 1. Branko Krajnc - J. mehanizacija, 2. Aleš Žavbi - Jama Škale, 3. Darko Kralj - Izobraževanje, 4. Jože Kaligaro - DSSS RLV, 5. Marko Pavunković - Klasirnica

Moški, stari od 30 do 40 let: 1. Tomislav Popetru - Zračenje, 2. Obrad Lazić - ESO, 3. Stane Grudnik - Klasirnica, 4. Stane Barber - Zračenje, 5. Mehica Lulić - Jama Preloge

Moški, stari nad 40 let: 1. Albin Širovnik - Izobraževanje, 2. Edo Konovšek - Jama Škale, 3. Mehmed Agić - Jama Preloge, 4. Tone Vedenik - J. mehanizacija, 5. Miha Polh - DSSS RLV

Ekipne uvrstitve

Moški: 1. DSSS RLV in REK - 19 točk, 2. Jama Škale - 20, 3. ESO - 23, 4. Jama Preloge - 25, 5. J. mehanizacija - 26, 6. Kopalnica - 30/Tatjana Hudomalj/

NASMEJTE SE - ČE SE MORETE...

- Kaj se zgodi, če... pogoltne muho?
- Potem ima več možganov v trebuhu kot v glavi.

